

Opole, dnia 12 września 2022 r.

Opinia do przedłożonego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców

Uwagi ogólne

Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców w swoim generalnym założeniu ma na celu redukcję określonych wymogów regulacyjnych:

- nieadekwatnych i niewspółmiernych w odniesieniu do objętego nimi stanu prawnego jak i aktualnych stosunków społeczno-gospodarczych,
- nieadekwatnych i niewspółmiernych w odniesieniu do aktualnych stosunków społeczno-gospodarczych,
- niekorzystnych – zarówno w ujęciu formalnym jak i materialnym – dla przedsiębiorców i obywateli.

Zmiany ujęte w przedłożonym projekcie są swoistą pochodną występującej inflacji prawa jak i określonej dezaktualizacji uregulowań wynikających z aktów prawa powszechnie obowiązującego (ustaw) związanych ze zmianą stosunków społeczno-gospodarczych otoczenia legislacyjnego.

Powyższe skutkuje istnieniem określonych rozwiązań prawnych, które można postrzegać jako niecelowe i nieadekwatne w stosunku do wymogów celowościowych stawianych przez współczesne stosunki społeczno-gospodarcze.

Stan ten skutkuje między innymi określoną nadmiernością regulacyjną, występującą zarówno w sferze formalnej jak i materialnej prawa.

Powyższe w praktyce oznacza stosowanie nieadekwatnych procedur, przewlekłość prowadzonych postępowań, brak czy też niedostateczne wykorzystanie form i środków związanych z szeroko postrzeganą cyfryzacją prowadzenia i załatwiania spraw.

Mając na względzie powyższe, w sposób generalny można przyjąć, iż założenia projektu zmian ustawy *o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców* opierają się na następujących, podstawowych zasadach konstrukcyjnych:

- identyfikacji obszarów objętych nadmierną regulacją prawną,
- odformalizowaniu postępowań poprzez stosowanie procedur uproszczonych,
- odformalizowaniu postępowań poprzez stosowanie procedury milczącego załatwienia sprawy,
- odformalizowaniu postępowań poprzez wprowadzenie zasady jednoinstancyjności,
- postępującej cyfryzacji postępowań, poprzez umożliwienie komunikacji za pośrednictwem określonych środków elektronicznych,
- postępującej cyfryzacji stosunków społeczno-gospodarczych poprzez umożliwienie podejmowania określonych rozstrzygnięć za pośrednictwem określonych środków elektronicznych,
- wydłużeniu realizacyjnym obowiązujących terminów,
- redukcji procedur,
- ograniczeniu dokumentowym,
- skróceniu czasookresu realizacyjnego prowadzonych postępowań,
- uproszczeniu procedur.

W generalnym założeniu można przyjąć, iż projektowane zmiany mają na celu redukcję określonych obciążeń administracyjnoprawnych dokonywaną w interesie zarówno przedsiębiorców jak i pozostałych uczestników szeroko postrzeganych stosunków społeczno-prawnych.

Redukcja ta, również w założeniu, ma wpłynąć na poprawę jakości funkcjonowania podmiotów ze sfery obrotu gospodarczego, obywateli ale i również szeregu organów administracji publicznej.

Niwelacja czy też prawna eliminacja – jak w niektórych przypadkach zakłada projekt - określonych barier administracyjnoprawnych, na które wskazuje przedmiotowa ustawa, ma wpłynąć na sprawność działania administracji, redukcję kosztową występującą zarówno po stronie publicznej jak i prywatnej, a w konsekwencji ma prowadzić do w miarę harmonijnego funkcjonowania – w zakresie określonym przez zmieniane regulacje – powyższych sfer.

Mimo generalnej aprobaty dla idei projektowanych zmian wskazać należy, iż zmiany te nie powinny zostać wprowadzane w oderwaniu od szeregu innych niż wskazanych w przedmiotowym projekcie, ustawowych aktów prawnych.

Brak pewnej korelacji, choćby z ustawami podatkowymi czy regulacjami odnoszącymi się pod kątem swojej treści do określonych rozwiązanych obciążeniowych (np. z tytułu ubezpieczeń społecznych) może w sposób istotny rzutować na określoną ideę ograniczania barier administracyjnoprawnych w sferze szeroko postrzeganych stosunków społeczno-gospodarczych.

Tym samym wydaje się, iż w dobie współczesnej sytuacji geopolitycznej, postępującej wewnętrznie inflacji, spadku wartości i siły nabywczej waluty krajowej, funkcjonowania rynku w obszarze w dalszym ciągu istniejących zagrożeń pandemicznych, intencją ustawodawcy powinno być - w stosunku do przedsiębiorców (ze szczególnym uwzględnieniem mikroprzedsiębiorców) - zmniejszanie a nie zwiększanie określonych, publicznoprawnych obciążeń.

Uproszczenia wymagają też regulacje prawne dotyczące systemu podatkowego, które ze względu na swoją złożoność, wielokrotnie wprowadzane zmiany, są nieczytelne, nieprzejrzyste a tym samym niezrozumiałe dla szeregu przedsiębiorców.

Pewnej racjonalności wymaga też polityka wprowadzania zmian podatkowych (tj. rządziej, z realnym *vacatio legis*).

Powyższe może prowadzić do wniosku o konieczności podjęcia - w odniesieniu do szeroko postrzeganego systemu podatkowego - systemowych prac deregulacyjnych, mających na celu uproszczenie jego sfery materialnej i proceduralnej.

Bazując na przedłożonym projekcie można się również zastanowić nad jego powszechnością zastosowania (rozpatrywaną w odniesieniu do ogółu przedsiębiorców).

Wydaje się, iż część proponowanych rozwiązań między innymi ze względu na obszar i przedmiot zmian, może w praktyce nie dotyczyć rozwiązań systemowych a raczej punktowych, odnoszących się do wąsko określonych przejawów i sfer działalności (przykładowo – zmiany z art. 4, 9,15).

Stąd też zmiany projektowane mocą ustawy *o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych dla obywatel i przedsiębiorców*, powinny służyć za podstawę do dalszych prac deregulacyjnych niwelujących lub też znoszących określone bariery, w tym i finansowe, związane z szeroko postrzeganym funkcjonowaniem sfery obrotu gospodarczego jak i powiązanych z nią stosunków społeczno-gospodarczych.

Dodatkowo, można zastanowić się nad tym czy podstawowym beneficjentem projektowanych zmian będzie przedsiębiorca i obywatel czy też mimo wszystko zmiany te nie są tworzone pod potrzeby szeroko postrzeganych organów administracji publicznej (przykładowo – zmiany z art. 1, 2,,3,10).

W powiązaniu z przedłożonym projektem, można również zastanowić się nad kompleksową reformą idei postępowania uproszczonego.

Proponowane zmiany, mimo pewnego pozytywnego odbioru, są rozwiązaniami punktowymi, stąd można wyrazić pewną obawę nad ich praktycznym zastosowaniem w załatwianiu określonych spraw (tj. tych wskazanych mocą zmienianych aktów prawnych).

Sama idea, co do zasady, jest słuszna natomiast wydaje się, iż wymaga – dla sprawnej realizacji – wprowadzenia pewnych systemowych rozwiązań, które mogłyby nakładać w tej materii pewne obowiązki również na organy administracji publicznej.

Podobna kwestia dotyczyć może jednoinstancyjności postępowania.

Również i w tej materii, w sposób generalny, można projektowane zmiany ocenić pozytywnie. Natomiast praktyka może rodzić obawy, o pewną, nadmierną arbitralność organów administracji publicznej, w sposób istotny rzutującą na stosowanie jak i naruszenie konstytucyjnie określonej – art. 78 – zasady dwuinstancyjności postępowania.

Stąd, powyższe zmiany (postępowanie uproszczone, jednoinstancyjność) po ich wprowadzeniu, wymagają – jak się wydaje - dokonania praktycznej analizy dotyczącej zasad i skutków ich stosowania.

Uwagi szczególne odnoszące się do projektowanych zmian

1. Zmiana ustawy z 14.06.1960 r kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2021, poz. 735 t.j.)

Proponowany zapis można uznać – co do zasady - za właściwy.

Wydaje się bowiem, iż skoro art. 37 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego (dalej jako kpa) za podstawę wniesienia ponaglenia wskazuje brak załatwienia sprawy (przez organ) w terminach wynikających z art. 35 kpa lub z przepisów szczególnych jak i na określoną przewlekłość prowadzonego postępowania to wniesienie ponaglenia przez stronę, w przypadku gdy nie upłynęły ustawowo określone terminy na rozstrzygnięcie sprawy, można uznać za bezprzedmiotowe.

Proponowane rozwiązanie nie powinno wpływać na możliwość wniesienia przez stronę skargi na bezczynność organu.

Powyższe zdaje się opierać na tym, iż zakładana zmiana nie odnosi się czy też nie wskazuje (pod kątem modyfikacji) na art. 53 § 2 b ustawy z 30.08.2002 r. prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2022, poz. 329 t.j.)

Regulacja ta, pozostawiona w dotychczasowym brzmieniu, wskazuje, iż skargę na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania można wnieść w każdym czasie po wniesieniu ponaglenia.

W każdym czasie, czyli – jak się wydaje- również i w przypadku wniesienia ponaglenia przed upływem terminu wskazanego w art. 35 kpa.

Tym niemniej wydaje się, iż regulacja ta powinna zostać wzbogacona o zapis wskazujący na obowiązek organu poinformowania strony o powyższym (tj. o pozostawieniu ponaglenia, wniesionego przed upływem terminu określonego w art. 35 kpa lub przepisach szczególnych, bez rozpoznania).

Wydaje się, iż tego typu zapis można uznać za właściwy, gdyż będzie pod kątem praktycznym, współgrał z regulacjami wynikającymi z art. 8 i 9 kpa.

2. Zmiana ustawy z 09.04.1968 r. o dokonywaniu w księgach wieczystych wpisów na rzecz Skarbu Państwa w oparciu o międzynarodowe umowy o uregulowaniu roszczeń finansowych (Dz.U. z 1968.12.65)

Wydaje się, iż proponowane rozwiązania stanowią pewne uzupełnienie czy też rozwinięcie regulacji wynikających zarówno z rzeczonyj ustawy jak i rozporządzenia ministra sprawiedliwości z 09.05.1968 r. w sprawie trybu dokonywania w księgach wieczystych wpisów

na rzecz Skarbu Państwa w oparciu o międzynarodowe umowy o uregulowaniu roszczeń finansowych (Dz.U. z 1968.17.10)

Stąd też uwypuklenie roli Ministra Finansów (w przedmiotowym postępowaniu), określenie strony postępowania jak i wskazanie na podstawę jego umorzenia można uznać za celowe i zasadne.

Wydaje się jednak, iż powyższa zmiana powinna znaleźć swoje przełożenie na zmianę regulacji wynikającej z § 3 wskazanego powyżej rozporządzenia.

Zgodnie z nim bowiem „wpisu do ksiąg wieczystych na podstawie decyzji Ministra Finansów (§ 1) dokonuje się na wniosek właściwych organów prezydów powiatowych (miejskich w miastach stanowiących powiaty) rad narodowych”.

Rozporządzenie wskazuje tym samym na nieistniejący stan formalno-prawny, stąd winno ono zostać dostosowane do współczesnych realiów prawnych.

3. Zmiana ustawy z 06.07.1982 r o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U. z 2022, poz. 1728 t.j.)

Dodanie organów wskazanych w projektowanym art. 36⁴ ust 8 pkt 27, 28, jako uprawnionych do wystąpienia – do Ministra Sprawiedliwości - o zgodę na wielokrotne, nieograniczone w czasie wyszukiwanie ksiąg wieczystych w centralnej bazie danych ksiąg wieczystych można uznać za uzasadnione.

Szczególnie zasadne, rozszerzenie kręgu podmiotów uprawnionych do uzyskania zgody na wielokrotne, nieograniczone w czasie wyszukiwanie ksiąg wieczystych w centralnej bazie danych ksiąg wieczystych, wydaje się w stosunku do organów wskazanych w art. 4 ust 1 (*de facto* chodzi tu organy wskazane w art. 4 ust 1 pkt 1-4) ustawy z 20.07.2018 r o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz.U. z 2022, poz. 1495 t.j.) jak i wymienionych w art. 3 ust 1 (*de facto* 3 ust 1 pkt 1-2) ustawy z 29.07.2005 r o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości (Dz.U. z 2019, poz. 1314 t.j.).

Powyższe swoje uzasadnienie znajduje w tym, iż zgodnie z ustawą z 20.07.2018 r o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów, za postawę ujawnienia prawa własności gruntu w księdze wieczystej oraz ewidencji gruntów i budynków służy zaświadczenie potwierdzające przekształcenie.

Zaświadczenie wydawane przez starostę wykonującego zadanie z zakresu administracji rządowej (w przypadku gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa), dyrektora oddziału terenowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa lub dyrektora oddziału regionalnego Agencji Mienia Wojskowego (w przypadku gruntów, w stosunku do których prawo własności Skarbu Państwa wykonują te podmioty), wójta, burmistrza, prezydenta miasta, zarządu powiatu, zarządu województwa (w przypadku gruntów stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego) jak i dyrektora Zarządu Zasobów Mieszkaniowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (w przypadku gruntów, w stosunku do których prawo własności Skarbu Państwa wykonuje ten podmiot) - to za zasadne można uznać rozszerzenie kręgu uprawnionych organów, o powyżej wskazane, do wystąpienia o zgodę na wielokrotne, nieograniczone w czasie wyszukiwanie ksiąg wieczystych w centralnej bazie danych ksiąg wieczystych

Powyższe znajduje swoje uzasadnienie we właściwej możliwości realizacji zadań nałożonych na powyższe organy przez ustawę.

Podobne stanowisko można przyjąć w odniesieniu do organów wydających decyzję o przekształceniu użytkowania wieczystego w prawo własności.

Tym samym skoro, kompetencje te przynależą - zgodnie z ustawą z 29.07.2005 r o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości - do starosty wykonującego zadanie z zakresu administracji rządowej (w przypadku nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa, w tym również nieruchomości, w stosunku do których prawo własności Skarbu Państwa wykonują inne państwowe osoby prawne), wójta, burmistrza, prezydenta miasta, zarządu powiatu czy zarządu województwa (w przypadku nieruchomości stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego) - to równie logicznym jak w powyższym przypadku winno być to, iż organy te w celu sprawnej możliwości realizacji

przypisanych im ustawowo zadań, winny mieć również możliwość wyszukiwania ksiąg wieczystych w centralnej bazie danych ksiąg wieczystych.

Tym niemniej wydaje się, iż skoro:

- zgodnie z art. 4a ustawy z 20.07.2018 r w sprawach dotyczących gruntów stanowiących przed dniem przekształcenia własność Skarbu Państwa, organem wyższego stopnia jest wojewoda,
- zgodnie z art. 3 ust 1a ustawy z 29.07.2005 r w sprawach związanych z wydaniem decyzji o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, organem wyższego stopnia jest wojewoda

to również i ten organ winien mieć ustawowo zagwarantowaną możliwość wystąpienia – do Ministra Sprawiedliwości - o zgodę na wielokrotne, nieograniczone w czasie wyszukiwanie ksiąg wieczystych w centralnej bazie danych ksiąg wieczystych.

Mając powyższe na względzie wydaje się, iż również wojewoda winien zostać wskazany – jako organ uprawniony - w art. 36⁴ ust 8 ustawy o księgach wieczystych i hipotece.

4. Zmiana ustawy z 26.10.1982 r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021, poz. 1119 t.j.)

Wprowadzenie do procesu zezwoleniowego możliwości zastosowania – co do zasady - przepisów Działu II, rozdziału 14 ustawy z 14.06.1960 r kpa można uznać za racjonalnie zasadne.

Wydaje się bowiem, iż mając na względzie istotę postępowania uproszczonego wskazaną w regulacjach art. 163b- 163g kpa, proces wydawania zezwoleń, o których mowa w art. 9,9⁵-18⁴ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, może ulec zarówno pewnemu przyspieszeniu jak i odformalizowaniu, a w konsekwencji może prowadzić do poprawy czy też wzrostu określonej sprawności działania organów administracji publicznej.

W odniesieniu do powyższego za w miarę pozytywne można uznać to, iż w procesie zezwoleniowym przedsiębiorca będzie mógł skorzystać z regulacji wynikających z art. 163c kpa (dot. możliwości wniesienia wniosku na urzędowym formularzu) jak i art. 163e (dot. ograniczonego postępowania dowodowego tj. postępowania opartego na dowodach

wniesionych przez stronę jak dowodach możliwych do ustalenia na podstawie danych znajdujących się w dyspozycji organu).

Powyższe jak się wydaje, szczególnie istotne może być w przypadku wskazanym w art. 9⁵ ust 3 pkt 3 ustawy tj. wygaśnięcia zezwolenia na skutek zmian składu osobowego wspólników spółki cywilnej.

Wydaje się bowiem, iż mając na względzie istotę spółki cywilnej rozpatrywaną między innymi poprzez zakres regulacji art. 4 ust 2 ustawy z 06.03.2018 r prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2021, poz. 162 t.j.) możliwość uzyskania zezwolenia, które wygasło na skutek zmiany w składzie osobowym spółki cywilnej, w oparciu o reguły postępowania uproszczonego może pozwolić na szybsze załatwienie sprawy, skutkujące możliwością dalszego prowadzenia działalności gospodarczej przez ten podmiot (a *de facto* przez jej wspólników).

Co z kolei może oddziaływać (mając na względzie pewne przyspieszenie i odformalizowanie postępowania) *in plus* na sytuację gospodarczą (rozpatrywaną między innymi poprzez zdolność płatniczą) wspólników spółki cywilnej.

Podobne, jak w stosunku do zmiany składu osobowego wspólników spółki cywilnej, uwagi można wnieść również do przypadków wygaśnięcia zezwolenia z art. 9⁵ ust 3 pkt 2 jak i 18⁴ rozpatrywany w związku z regulacją art. 18 ust 12 pkt 2 ustawy (wygaśnięcia zezwolenia na skutek upływu terminu ważności).

Jednocześnie wskazać należy, iż projektowana zmiana wyłącza możliwość stosowania w uproszczonym postępowaniu zezwoleniowym przepisów Działu II rozdziału 8a kpa.

Tym samym mimo zastosowania trybu uproszczonego ustawodawca wyłączył we wskazanych procesach zezwoleniowych „instytucję” tzw. milczącego załatwienia sprawy.

Mając powyższe na względzie pod rozwagę można poddać to, czy w powyżej wskazanych przypadkach tj. wygaśnięciu zezwolenia na skutek zmiany w składzie wspólników spółki cywilnej czy też na skutek upływu terminu ważności, nie można by było zastosować regulacji z Działu II rozdziału 8a kpa.

Szczególnie w tym drugim przypadku (wygaśnięcie na skutek upływu terminu ważności) przy braku zmiany określonego stanu faktyczno-prawnego służącego za podstawę wydania

zezwoleń „instytucja” milczącego załatwienia sprawy określona mocą regulacji zawartych w art. 122a- 122h kpa, mogłaby znaleźć swoje racjonalne zastosowanie (skoro i tak ustawodawca ma na względzie określone odformalizowanie procesu zezwoleniowego).

Powyższe może znaleźć swoje uzasadnienie również w tym, iż mimo utrwalonego w praktyce poglądu o konieczności posługiwania się w obrocie decyzją administracyjną, zastąpienie powyższego mogłoby zostać dokonane w oparciu o zaświadczenie o milczącym załatwieniu sprawy, na które wskazuje art.122f kpa.

5. Zmiana ustawy z 06.04.1982 r o fundacjach (Dz.U. z 2020, poz. 2167 t.j)

Zmiana art. 12 ust 2 ustawy o fundacjach w brzmieniu proponowanym (rozbudowanym pod kątem treści w stosunku do dotychczas obowiązującej regulacji) ma , jak można domniemywać, wprowadzenie pewnego uproszczenia w treści sprawozdania, corocznie składanego przez fundację.

Powyższe zdaje się opierać na zwrocie wskazującym na to, iż sprawozdanie fundacji winno obejmować najważniejsze informacje o jej działalności (pozwalające ocenić prawidłowość realizacji jej celów statutowych).

Jeżeli tak, to proponowaną zmianę można ocenić co do zasady pozytywnie, gdyż przy spełnieniu powyższego założenia, coroczne sprawozdania fundacji obejmowałyby informacje o charakterze kluczowym w sposób ścisły powiązanych i podporządkowanych (również pod kątem przekazu) realizacji celów statutowych danej fundacji.

Powyższe mogłoby przyczynić się do pewnej sprawozdawczej racjonalności, eliminując czy też ograniczając tym samym treść sprawozdań do niezbędnych i wymaganych informacji.

Tym samym forma przekazu mogłaby zostać podporządkowana uwypukleniu idei przewodniej fundacji postrzeganej poprzez zakres realizacji jej statutowo określonych zadań.

Jednakże wskazać należy, iż zwrot przyjęty – w zmienianym ust 2 – jest zwrotem o charakterze niedookreślonym mogącym w praktyce, mimo zakładanego uproszczenia w modelu sprawozdań fundacji, prowadzić do pewnych wątpliwości interpretacyjnych jej organów (przy sporządzaniu cyklicznego sprawozdania z działalności).

Wątpliwości związane czy też oparte na tym co winno wchodzić w zakres tzw. najważniejszych informacji.

Stąd też przy wystąpieniu powyższego, sprawozdania te w dalszym ciągu mogłyby być bardzo rozbudowane, zawierające zarówno treści istotne jak i te, które pod kątem wartości merytorycznej nie wyczerpywałyby znamion wskazanych powyżej najważniejszych informacji.

Dlatego też mając powyższe na względzie można przyjąć, iż jednolity wzór formularza sprawozdań, określony, zgodnie z założeniem przyjętym w art. 12 ust 4 ustawy o fundacjach, w rozporządzeniu przez Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych winien wskazywać na przedmiotowo istotne najważniejsze informacje o działalności fundacji.

Rozporządzenie to winno również uwzględniać – o ile rzecz jasna na skutek wprowadzonych zmian do ustawy o fundacjach nie zostanie ono uchylone – regulacje aktualnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 08.05.2001 r w sprawie ramowego zakresu sprawozdania z działalności fundacji (Dz.U. z 2020, poz. 36 t.j.).

Kolejna, proponowana zmiana w ustawie fundacjach wynikać ma z nowo dodanego (do art. 12) ust 2b, zgodnie z którym sprawozdania mają zostać sporządzane wyłącznie w formie elektronicznej.

Zmianę tą można postrzegać jako dalszy element określonej cyfryzacji przejawów życia społeczno-gospodarczego.

Wymóg ten można co do zasady uznać za pozytywny, pozwalający na zaoszczędzenie kosztów dostarczenia sprawozdań (opłaty pocztowe, koszt materiałów biurowych itd.) jak i kosztów funkcjonowania administracji (brak wersji papierowych sprawozdań, pewna digitalizacja dokumentów).

Wskazana cyfryzacja mogłaby również prowadzić do pewnej powszechności czy też dostępności rzeczonych sprawozdań związanej z możliwością przeglądania ich treści (na wzór sprawozdań finansowych zamieszczanych przez określone spółki prawa handlowego w portalu rejestrów sądowych).

Mając powyższe na względzie formularze sprawozdań, na które wskazuje projektowany ust 2b, winny być ogólnodostępne (w formie elektronicznej).

Stąd też o ile zasada ta nie mieści się czy też nie została zawarta w sformułowaniu wynikającym z art. 12 ust 2b ustawy, to powinna zostać uwzględniona w procesie dokonywanych zmian.

Jednakże mimo powyższego, pozytywnego odbioru proponowanych zmian, wskazać należy, iż całkowita eliminacja formy papierowej sprawozdań może w sposób negatywny rzutować na kwestie sprawozdawczości tych fundacji, których członkowie organów preferują (z różnych względów) komunikację za pośrednictwem formy papierowej lub też są ograniczeni czy też wręcz wykluczeni cyfrowo (praktyka wskazuje na takie przypadki).

Stąd też wydaje się, iż powinna w tym względzie obowiązywać alternatywa wyboru między formą elektroniczną a papierową.

Zmiana winna uwzględniać tego typu założenie, a tym samym dopuszczać możliwość złożenia sprawozdania za pośrednictwem formy elektronicznej lub papierowej.

Jeżeli ustawodawca nie zdecydowałby się na wprowadzenie tego dualizmu na stałe, to być może celowym by było wprowadzenie okresu przejściowego, umożliwiającego np. przez okres 2 – 3 lat od wejścia zmiany na składania sprawozdań również w formie papierowej.

Okres przejściowy umożliwiłby płynne dostosowanie się organów fundacji do wymogu sprawozdawczości elektronicznej.

6. Zmiana ustawy z 21.03.1985 r o drogach publicznych (Dz.U. z 2022, poz. 1693 t.j)

Proponowana mocą art. 39 ust 7ae zmiana ustawy, zakłada wprowadzenie jednoinstancyjnego trybu postępowania w postępowaniach w sprawie udostępnienia kanału technologicznego.

Podobna zmiana dotyczy regulacji z art. 40 e ustawy, traktującej o przeniesieniu w drodze decyzji zezwolenia wskazanego mocą art. 40 ust 1 ustawy (tj. zezwolenia na zajęcie pasa drogowego na cele wskazane w art. 40 e ust 1 ustawy).

Również i w tym przypadku zastosowana została konstrukcja jednoinstancyjności tego postępowania.

Projektowaną zmianę można uznać za właściwą.

Jednoinstancyjność pod kątem formalnym prowadzi do pewnego odformalizowania procesu dowodowego. Natomiast pod kątem materialnym może wskazywać na pewną stałość rozstrzygnięć.

Można przyjąć, iż postępowanie w sprawie przeniesienia dotyczy praw i obowiązków określonych w wydanym uprzednio zezwoleniu. Postępowanie to dotyczy przeniesienia praw i obowiązków z jednego na drugi podmiot. Tym samym w postępowaniu tym, jak się wydaje, nie powinna występować określona konieczność prowadzenia złożonego postępowania dowodowego.

Stąd rozwiązanie wskazujące na powyższą instancyjność można uznać za właściwe, w założeniu prowadzące do usprawnienia procedury jak i do określonej stałości rozstrzygnięć.

7. Zmiana ustawy z 17.05.1989 r prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz.U. z 2021 poz. 1990 t.j)

Zmianę ustawy zakładaną mocą art.24 ust 4, można uznać za określoną pochodną postępującego procesu cyfryzacji.

Założenie, iż projekt operatu opisowo – kartograficznego będzie podlegał wyłożeniu do wglądu również za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu ustawy z 18.07.2002 r o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz.U. z 2020, poz. 344 t.j.) należy uznać za słuszny, wpisany w idee upowszechniania szeroko postrzeganej cyfryzacji w zarówno w stosunkach społeczno-gospodarczych jak i administracyjnych.

Jednocześnie zakładana zmiana art. 24 ust 4 nie eliminuje dotychczasowego sposobu zapoznania się z operatem opisowo – kartograficznym, pozostawiając tym samym możliwość do jego wglądu w siedzibie starostwa powiatowego (co zważywszy na jego istotę – por art. 2 ust 8a ustawy - jak i pewne ograniczenie czy też wykluczenie cyfrowe części społeczeństwa, można uznać za zasadne).

Zmianę zakładaną mocą art. 40a ust 2 pkt 3 ustawy można uznać za właściwą.

Jak się bowiem wydaje, zmiana ta poprzez dodanie projektowanych zapisów w pewien sposób wyjaśnia potencjalne wątpliwości mogące pojawić się w związku z poborem lub brakiem poboru opłat za udostępnianie - wykonawcy prac geodezyjnych lub kartograficznych – materiałów zasobu w celu realizacji prac scaleniowych lub wymiennych, wykonywanych w oparciu o ustawę z 26.03.1982 r o scalaniu i wymianie gruntów (Dz.U. z 2022, poz. 1223).

8. Zmiana ustawy z 21.03.1991 r o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz.U. z 2022 poz. 457 t.j)

Zgodnie z obowiązującym stanem prawny wniosek o wydanie pozwolenia z art. 23 ust 1 ustawy wraz z załącznikami (por. art. 27a ust 2b ustawy) winien zostać złożony aż w dziewięciu egzemplarzach.

Ze względu na rozwój administracji cyfrowej wymóg – dotychczas obowiązujący – złożenia wniosku w dziewięciu egzemplarzach można uznać za nieadekwatny do współczesnych form i środków komunikacji.

Projektowana zmiana - art. 27a ust 2b – ustawy, tak można zinterpretować literalnie przedłożoną propozycję - w sposób istotny redukuje powyższą liczbę.

Po zmianie ustawy stosowny wniosek wraz z załącznikami będzie mógł zostać złożony w jednym egzemplarzu.

Wskazaną zmianę należy ocenić pozytywnie, podkreślając jednocześnie pewien pragmatyzm i racjonalność ustawodawcy

Zmiana art. 37 ustawy wprowadza możliwość złożenia wniosku w sprawie wykorzystywania pasa technicznego do innego celu niż określony w art. 36 ust 2 pkt 1 w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z 17.02.2005 r o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U z 2021, poz. 2070 t.j.).

Jednocześnie projektowana zmiana pozostawia możliwość złożenia rzeczzonego wniosku w formie papierowej.

Zgodnie z powyższym wzór formularza wniosku zostanie udostępniony – w formie dokumentu elektronicznego – przez dyrektora urzędu morskiego (w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu).

Również i ta zmiana może zostać oceniona pozytywnie.

Umożliwienie złożenia stosownego wniosku w formie dokumentu elektronicznego zgodne jest z ideą postępującej cyfryzacji, mającej na celu wdrożenie pewnego racjonalizmu w działaniach szeroko postrzeganej administracji publicznej.

9. Zmiana ustawy z 13.10.1995 r prawo łowieckie (Dz.U. z 2022 poz. 1173 t.j)

Projektowana zmiana wskazuje na formę elektroniczną jako na formę podstawową w oparciu, o którą ma być prowadzona ewidencja pobytu na polowaniu indywidualnym (por. art. 42b ust 1 ustawy).

Jednocześnie zmiana zakłada, iż forma papierowa prowadzenia rzeczonyj ewidencji dopuszczalna będzie jedynie w wyjątkowych przypadkach (tzn. wtedy gdy wystąpią okoliczności czasowo uniemożliwiające prowadzenie ewidencji w formie elektronicznej) – por art. 42b ust 1f ustawy).

Wskazana zmiana zbieżna jest z ideą cyfryzacji szeroko postrzeganych stosunków społeczno – gospodarczych.

Zmianę można ocenić pozytywnie. Wydaje się bowiem, iż forma elektroniczna ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym umożliwi zainteresowanym dokonywanie wpisów *on – line* za pomocą powszechnie dostępnych urządzeń w postaci telefonu, smartfonu czy komputera.

Ewidencja elektroniczna wyłączy konieczność osobistego stawiennictwa w miejscu wyłożenia tradycyjnej, papierowej, książki ewidencyjnej.

Powyższe może wpłynąć na pewną oszczędność kosztową jak i czasową związaną z wypełnieniem powyższego obowiązku.

Zmiana, jak się wydaje, nie zakłada również obowiązku przenoszenia (w związku z wprowadzeniem ewidencji elektronicznej) dotychczasowych wpisów tj. dokonywanych w formie papierowej.

Jeżeli tak to również i to rozwiązanie można ocenić pozytywnie, pod kątem jego zasadności i celowości.

Jednakże mimo powyższego, pozytywnego, odbioru proponowanych zmian wskazać należy, iż za celowe można uznać wprowadzenie okresu przejściowego, umożliwiającego np. przez okres 1 roku od wejścia zmiany, na prowadzenie ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym w formie papierowej.

Okres przejściowy umożliwiłby płynne dostosowanie się zarządców obwodów łowieckich do wymogu związanego z prowadzeniem rzeczonyj ewidencji w formie elektronicznej (dotyczyć to może szczególnie tych zarządców, których członkowie preferują formę papierową

określonych działań ewidencyjnych jak i tych, którzy są wykluczeni czy też ograniczeni cyfrowo).

10. Zmiana ustawy z 20.08.1997 r – przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. z 1997, Nr 121, poz. 770 t.j.)

Za generalną przesłankę projektowanej zmiany można uznać prawną potrzebę doprecyzowania aspektów formalnych związanych z przejmowaniem i gospodarowaniem nieruchomościami, które stanowią pozostałość po podmiotach wykreślonych z Krajowego Rejestru Sądowego.

W przypadku tym chodzi o te nieruchomości, w stosunku do których prawa nabył - z mocy ustawy - Skarb Państwa.

Projektowana zmiana systematyzuje stronę formalno –prawną procesu przejmowania.

Zgodnie z założeniami, w zmianie wskazano na systematykę organów uprawnionych czy też zobowiązanych do przejęcia nieruchomości do zasobu Skarbu Państwa.

Zgodnie z powyższym chodzi tu o :

- starostę wykonującego zadania z zakresu administracji rządowej – właściwego ze względu na miejsce położenia nieruchomości,
- dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych – w przypadku lasów,
- dyrektora oddziału terenowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa – w przypadku nieruchomości rolnych.

Ponadto zmiana wskazuje na formę przejęcia, którą ma być protokół sporządzony jak można domniemywać przez starostę wykonującego zadania z zakresu administracji rządowej, właściwego ze względu na ostatnią siedzibę podmiotu , o którym mowa w art. 9 ust 2a ustawy (tj. podmiotu wykreślonego z Krajowego Rejestru Sądowego).

Zmiana wskazuje również na brak ponoszenia, przez Skarb Państwa, określonych opłat rocznych - por art. 238 ustawy z 23.04.1964 r kodeks cywilny, Dz.U. z 2022, poz. 1360 t.j. – z tytułu użytkowania wieczystego.

Powyższe rozwiązanie można uznać za racjonalne i logiczne.

W przeciwnym wypadku (tj. przy założeniu konieczności ponoszenia opłat) Skarb Państwa (w przypadku nabycia *ex lege* nieruchomości ,a *de facto* prawa użytkowania wieczystego) byłby zarówno podmiotem zobowiązanym jak i uprawnionym z tego tytułu. Prowadzić by to

mogło do pewnej funkcjonalnej nieracjonalności. Stąd zapis wskazujący na brak ponoszenia przez Skarb Państwa opłat z powyższego tytułu można uznać za zasadny.

Zasadnym jak i racjonalnym jest również dokonanie , wskazanej powyżej, systematyki organów jak i dookreślenie formy przejęcia nieruchomości.

Można przyjąć, iż ze względu na swoje regulacje, projektowana zmiana może wpłynąć na określoną sprawność procesu przejmowania nieruchomości. Zmiana, jak się wydaje, może również zniwelować istnienie pewnej luki formalno –prawnej związanej z procedurą przejmowania nieruchomości.

11. Zmiana ustawy z 21.08.1997 r – o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2021, poz. 1899 t.j.)

Wskazana zmiana art. 173a ustawy, skutkująca uchynieniem ust 2 znosi ustawowy obowiązek, ciążyący na ministrze właściwym do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, opracowania – co najmniej raz w roku – analiz i zestawień charakteryzujących rynek nieruchomości.

Powyższą propozycję należy ocenić zarówno pod kątem jej istoty jak i praktycznej przydatności oraz aktualności analiz i zestawień.

Bazując na materiale zamieszczonym na stronie internetowej właściwego ministra tj. Ministra Rozwoju i Technologii (zakładka Badania i Analizy, Analiza polskiego rynku nieruchomości) można jak się wydaje przyjąć, iż zamieszczone analizy i zestawienia (sporządzone przez podmioty zewnętrzne) mimo swojej rozbudowanej i ciekawej treści analityczno – statystycznej, mają – z punktu widzenia określonych realiów rynku – charakter historyczny (dotyczą minionego , w stosunku do daty sporządzenia , roku kalendarzowego).

Stąd można zastanowić się czy w dobie zmieniających się dynamicznie realiów rynkowych, sporządzanie tego typu analiz i zestawień znajduje swoje praktyczne uzasadnienie.

Dlatego też, o ile weźmie się pod uwagę wyłącznie stronę praktyczną rzeczonych analiz i zestawień, rozpatrywaną w powiązaniu z pewną celowością i racjonalnością wydatków, uchynienie ust 2 wydaje się zasadne.

Jednakże wskazać należy, iż zamieszczone na stronie Ministra Rozwoju i Technologii analizy rynku nieruchomości przedstawiają określoną wartość poznawczą (w ujęciu historycznym)

dotyczącą szeroko postrzeganego rynku nieruchomości. Wartość do wykorzystania i zastosowania w materii teoretyczno –poznawczej.

Stąd mając powyższe na względzie można optować za modyfikacją projektowanych zmian (art. 173a ust 2) polegającą na pozostawieniu powinności sporządzenia rzeczonych analiz i zestawień.

Tym bardziej, iż projektowana zmiana nie zakłada modyfikacji czy też uchylecia ust 1, mocą którego na ministrze właściwym do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa ciąży obowiązek dokonywania okresowych badań rynku nieruchomości.

Zmiana wynikająca z art. 193 ustawy a polegająca na zniesieniu obowiązku ogłaszania wyciągów z centralnego rejestru rzeczoznawców majątkowych w dzienniku urzędowym ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa – przy jednoczesnym pozostawieniu obowiązku udostępnienia ich na stronach internetowych urzędu obsługującego rzeczzonego ministra – wydaje się słuszna.

Wydaje się bowiem, iż zamieszczanie wyciągów z centralnego rejestru rzeczoznawców majątkowych (na stronach internetowych) może warunkować pewną aktualność danych (związaną choćby z możliwością bieżącej korekty czy też bieżącego wprowadzania danych).

Co, jak można założyć , nie do końca musi występować w przypadku ogłaszania wyciągów w dzienniku urzędowym.

Dlatego też proponowaną zmianę można uznać za właściwą.

12. Zmiana ustawy z 29.08.1997 r – o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych (Dz.U. z 2020, poz. 2211 t.j.)

Zmiana art. 28 ustawy polegająca na dodaniu ust 1a i 1b odwołuje się do regulacji ustawy z 14.06.1960 r kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2021, poz. 735 t.j.) dotyczących postępowania uproszczonego.

Zgodnie z projektowaną zmianą do postępowań w sprawie nadania uprawnień przewodnika górskiego zastosowanie znajdują przepisy Działu II rozdziału 14 kpa .

Mając powyższe na względzie można przyjąć, iż zmiana ta może przyczynić się do pewnego odformalizowania jak i przyspieszenia procedury zezwoleniowej.

Jeżeli tak, to projektowaną zmianę można uznać za właściwą.

Brak możliwości zastosowania w rzeczonym postępowaniu regulacji z Działu II rozdziału 8a kpa (milcząca zgoda) zdaje się wynikać z tego, iż art. 28 posługuje się sformułowaniem „nadania uprawnień”, stąd wydaje się, iż kwestia zastosowania zaświadczenia – dla potwierdzenia powyższego - z art. 122f kpa mogłaby być w tym względzie wątpliwa.

13. Zmiana ustawy z 13.10.1998 r – o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2002 , poz. 1009 t.j.)

Powiązanie zawiadomienia - Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - o zmianie danych zawartych w zgłoszeniu z art. 36 ust 10 ustawy z systemem CEiDG z punktu widzenia przedsiębiorcy indywidualnego jak i wspólników spółki cywilnej – ci przedsiębiorcy podlegają wpisaniu do ewidencji - należy uznać za słuszne.

Tym samym zmiana dokonana w oparciu o formularz elektroniczne, o którym mowa w art. 3 ust 2 ustawy z 06.03.2018 r o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy pozwoli na ujednoczenie zasad komunikacji (ZUS-przedsiębiorca) , przyspieszenie i usprawnienie aktualizacji danych.

14. Zmiana ustawy z 30.06.2000 r – prawo własności przemysłowej (Dz.U. z 2021 , poz. 324 t.j.)

Zmiana oparta na nowo dodanych regulacjach art. 241¹ ustawy, z jednej strony doprecyzowuje kwestie związane z możliwością dokonywania zgłoszeń, przekazywania korespondencji w postaci elektronicznej jak i daje jednocześnie określoną możliwość wyboru -przez stronę postępowania- formy korespondencji (por ust 2² jak i ust 4-9).

Prowadzenie postępowania w oparciu o system komunikacji elektronicznej, w założeniu, powinno umożliwić użytkownikowi pełny i bieżący dostęp akt danej sprawy jak bieżącą weryfikację jej stanu.

Zmiana – zakładana mocą ust 4¹ dodanego do art. 255³ - wprowadza możliwość przeprowadzenia rozprawy (w przypadku spraw spornych) przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie jej na odległość, z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku, w sposób zapewniający zachowanie niezbędnych zasad bezpieczeństwa (osoby uczestniczące w rozprawie nie będą musiały przebywać w budynku Urzędu Patentowego).

Mając powyższe na względzie, mocą powyższej regulacji, w postępowaniu przed Urzędem Patentowym (na wzór rozpraw sądowych) wystąpi możliwość prowadzenia tzw. rozpraw zdalnych.

Rozprawy te nie będą mogły być prowadzone wyłącznie w oparciu o arbitralną wolę Urzędu, gdyż na powyższe zgodę będą musiały wyrazić strony.

Projektowaną zmianę należy uznać za zasadną i racjonalną opartą na określonych negatywnych doświadczeniach wywołanych wirusem COVID-19.

Mając na względzie zagrożenia dla życia i zdrowia wynikające z rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19, zmiana skutkująca umożliwieniem przeprowadzenia rozpraw w systemie zdalnym wydaje się jak najbardziej racjonalna i pożądana.

Wydaje się, iż zmiana ta (czy też możliwość prowadzenia rozpraw w systemie zdalnym) zarówno ze względu na powyższe wskazania jak i na postępującą cyfryzację określonych przejawów życia społeczno-gospodarczego i powiązaną z nią cyfryzację funkcjonowania organów publicznych, winna zostać wprowadzona na stałe a tym samym winna mieć charakter trwały nie związany i nie uzależniony od stanu zjawisk pandemicznych.

Zmiana ta może również przyczynić się do kosztowej racjonalizacji postępowań, gdyż strony mając na względzie istotę rozpraw zdalnych, nie będą zobligowane do dokonywania wyjazdu do Warszawy na wyznaczoną w danym terminie rozprawę.

Tym samym pozwoli to na zaoszczędzenie zarówno czasu jak i określonych kosztów finansowych związanych choćby z kosztami dojazdu, powrotu jak i potencjalnego noclegu.

Wydaje się również, iż uzależnienie przeprowadzenia rozprawy w trybie zdalnym od uzyskania stosownej zgody strony, pozwoli w sensie formalnym na zachowanie czy też zabezpieczenie prawnych interesów tych stron, które z różnych względów (również z powodu pewnego cyfrowego ograniczenia czy też wykluczenia) preferować będą system rozpraw tradycyjnych (stacjonarnych).

15. Zmiana ustawy z 21.12.2000 r – o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz.U. z 2002, poz. 1688 t.j.)

Projektowana zmiana wskazuje na brak możliwości wniesienia odwołania od decyzji o wpisie i odmowie do rejestru rzeczoznawców.

Mocą rzeczonyj zmiany zostaje zniesiona dwuinstancyjność postępowania (o wpisu i odmowie wpisu). Powyższe rozwiązanie może prowadzić do pewnego usprawnienia i przyspieszenia procesu związanego z nabyciem uprawnień rzeczoznawcy w zakresie rodzajów artykułów rolno-spożywczych.

Jednocześnie ustawodawca w sposób racjonalny pozostał przy dwuinstancyjności postępowania w przypadku wydania decyzji o skreśleniu z rejestru rzeczoznawców.

Rozwiązanie to mogące prowadzić do pozbawienia strony uprawnień zawodowych należy uznać za słuszne i jako takie, powinno pozostać w sferze określonej kontroli instancyjnej.

16. Zmiana ustawy z 11.04.2001 r – o rzecznikach patentowych (Dz.U. z 2021 , poz. 944 t.j.)

Projektowana zmiana wskazuje na możliwość przeprowadzenia posiedzeń określonych organów samorządu zawodowego rzeczników patentowych jak i podejmowania uchwał, przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, z zastrzeżeniem iż o odbyciu posiedzenia w powyższej formie, każdorazowo decydować będzie organ zwoływający.

Proponowana zmiana zachowuje pewną autonomię i samodzielność organów samorządu w wyborze formy posiedzenia.

Proponowaną zmianę należy uznać za właściwą.

Powyższe znajduje swoje uzasadnienie zarówno w sytuacji pandemicznej związanej z wirusem COVID -19 (kwestie bezpieczeństwa sanitarno-epidemicznego) jak i w dobie postępującej cyfryzacji szeroko postrzeganych stosunków społeczno-gospodarczych.

Wskazać należy, iż zmiana ta nie dotyczy wszystkich organów samorządu, wskazanych mocą art. 44 ustawy o rzecznikach patentowych.

Tym samym mając na uwadze istotę proponowanych zmian być może, można uznać za celowe rozszerzenie katalogu podmiotów (organy samorządu rzeczników patentowych) uprawnionych do przeprowadzania swoich posiedzeń przy użyciu środków komunikacji elektronicznej.

W świetle powyższych wskazań rozszerzenie to można uznać za zasadne.

17. Zmiana ustawy z 24.05.2002 r – o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego orz Agencji Wywiadu (Dz.U. z 2022, poz. 557 t.j.)

Projektowana zmiana ma na celu odformalizowanie procesu przyznawania funkcjonariuszom Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu świadczeń określonych mocą art. 105 i art. 106 ust 1 ustawy.

Wydaje się, iż świadczenia te przyznawane są w oparciu o złożone przez potencjalnych uprawnionych stosowne wnioski.

Wydaje się również, iż ze względu na zakres przedmiotowy powołanych powyżej regulacji prowadzone w tej materii postępowania nie wymagają – co do zasady - przeprowadzania szczególnie złożonego i skomplikowanego procesu dowodowego.

Mając powyższe na względzie wprowadzenie przez ustawodawcę instytucji z Działu II rozdziału 8a kpa (milcząca załatwienie sprawy) można uznać za racjonalne i celowe.

Oprócz bowiem pewnego odformalizowania rzeczonych postępowań, milcząca załatwienie sprawy w zakresie wynikającym z art. 105 i 106 ust 1 ustawy można również rozpatrywać w kontekście określonej racjonalności czasowej organu rozpatrującego.

Racjonalności postrzeganej choćby w odniesieniu do braku konieczności przygotowania (w formie papierowej) decyzji jak i będącej pochodną powyższego brakiem obowiązku doręczenia ich stronie postępowania.

18. Zmiana ustawy z 03.07.2002 r – prawo lotnicze (Dz.U. z 2022, poz. 1235 t.j.)

Projektowana zmiana doprecyzowuje formę składania sprawozdań z wykonywania operacji lotniczych (chodzi o sprawozdania składane za rok ubiegły, przez użytkowników statków wpisanych do rejestru).

Rzeczona zmiana wskazuje dualistycznie, na możliwość składania sprawozdań w formie niejako tradycyjnej tj. papierowej jak i w formie elektronicznej.

Zmiana pozostawia użytkownikowi statku wybór formy sprawozdania.

W odniesieniu do powyższego można wskazać, iż umożliwienie złożenia przedmiotowego sprawozdania w formie elektronicznej można uznać za słuszne.

Forma ta pozwala w założeniu, na w miarę sprawną i szybką komunikację zachodzącą w tej materii między organem a stroną postępowania.

Wydaje się również, iż składania sprawozdań w formie elektronicznej, ze względu na swoją określoną szybkość przekazu wpłynie na sprawniejszą realizację zadań organu.

Projektowana zmiana odnosi się również do kwestii związanych z zatwierdzeniem biegłego rewidenta, którego zadaniem będzie sprawdzenie portów lotniczych w zakresie realizacji obowiązków wskazanych w art. 178 ust 1 pkt 1 i ust 2 ustawy.

Zmiana w odniesieniu do powyższego przypadku wprowadza instytucję Działu II rozdziału 8a kpa (milczące załatwienie sprawy)

Proponowaną zmianę można uznać za zasadną.

Co do zasady, milczące załatwienie sprawy w kwestii zatwierdzenia biegłego rewidenta (o ile Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego, nie wyda w terminie 14 dni od daty doręczenia wniosku, decyzji albo postanowienia, o których stanowi art. 122a § 2 pkt 1 kpa) może wpłynąć na pewne odformalizowanie postępowania.

W nawiązaniu do powyższego można jednocześnie zastanowić się nad celowością zmiany określonego sformułowania.

W projekcie jest bowiem mowa o biegłym rewidencie, natomiast można rozważyć czy bardziej adekwatnym sformułowaniem nie powinno być to, które wskazuje nie na biegłego rewidenta a na firmę audytorską.

Sformułowanie (a tym samym odniesienie do firmy audytorskiej) używane jest przez ustawodawcę w określonych aktach prawa powszechnie obowiązującego (przy wskazaniu do określonych czynności audytorskich).

Przykładowo, można wskazać tu na art. 223 ustawy z 15.09.2000 r kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2022, poz. 1467 t.j.).

Również ustawa branżowa tj. ustawa z 11.05.2017 r o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U. z 2022, poz. 1302 t.j.) w rozdziale 4, art. 47 w odniesieniu do pewnej parametryzacji zadań posługuje się nomenklaturą firmy audytorskiej.

Stąd też mając powyższe na względzie można rozważyć celowość zmiany przyjętej w tym względzie nomenklatury nazewnicznej.

19. Zmiana ustawy z 27.03.2003 r – o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2022, poz. 503 t.j.)

Proponowana zmiana wprowadza modyfikację w odniesieniu do konieczności uzgodnienia projektu decyzji z art. 51 ust 1 ustawy (ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego).

Modyfikacja polega na rezygnacji z obowiązku uzgadniania projektu decyzji z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej albo dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w odniesieniu do przedsięwzięć wymagających uzyskania pozwolenia wodnoprawnego (do wydania którego organem właściwym jest minister właściwy do spraw gospodarki wodnej albo Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie).

Dodatkowo zmiana wskazuje na dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie jako na jedyny organ, z którym należy uzgodnić projekt decyzji z art. 51 ust 1 ustawy (w tym przypadku chodzi o uzgodnienie lokalizacji inwestycji w odniesieniu do obszarów, o których mowa w art. 169 ust. 2 pkt 2 ustawy prawo wodne, w zakresie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu).

Stan aktualny wskazuje pod kątem uzgodnienia- również na ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej.

Zmiana ta wskazująca na pewne „spłaszczenie” organów administracji publicznej nie wzbudza wątpliwości o charakterze formalno-prawnym, być może będzie mogła przyczynić się (ze względu na umiejscowienie organu) do realizacji szybszego procesu decyzyjnego, a w konsekwencji będzie mogła wpłynąć na szybkość cyklu realizacji planowanej inwestycji.

20. Zmiana ustawy z 16.04.2004 r – o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022, poz. 916 t.j.)

Projektowana zmiana wprowadza mocą art. 56 ust 6, 83b ust 3 i ust 4, art. 118 ust 3a i ust 3b, art. 118a ust 4a i 4b możliwość składania stosownych wniosków i zgłoszenia (w odniesieniu do postępowań wskazanych w powyższych regulacjach) zarówno w formie tradycyjnej, papierowej jak i w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z 17.02.2005 r o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. z 2021, poz. 2070 t.j.).

Wskazanie na możliwość złożenia rzeczonych wniosków w formie papierowej można uznać za przydatne z punktu widzenia zarówno tych podmiotów, które preferują niejako tradycyjne formy przekazu jak i tych, które można zaliczyć do grupy podmiotów wykluczonych lub też ograniczonych cyfrowo.

Natomiast rozwiązanie polegające na możliwości złożenia wniosków w formie dokumentu elektronicznego, należy uznać za prawidłowe.

Wydaje się, iż zmiana ta wpłynie na określoną sprawność organizacyjną postępowania jak i szybkość załatwiania spraw.

Wskazać bowiem należy, iż co do zasady, wymogi formalno-materialne wniosków z art. 56 i art. 83b jak i zgłoszenia z art. 118 ustawy (we wszystkich trzech przypadkach ustawodawca wskazuje na rozbudowany katalog załączników) uzasadniają wprowadzenie możliwości składania wniosków i zgłoszenia również w drodze elektronicznej tj. dokumentu elektronicznego w rozumieniu przepisów ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Dodatkowo, możliwość ta wpisuje się w idee określonej cyfryzacji administracji publicznej, postrzeganej również poprzez możliwość stosowania alternatywnych w stosunku do tradycyjnie postrzeganych (papierowe) kanałów i form komunikacji.

21. Zmiana ustawy z 27.05.2004 r – o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz.U. z 2022, poz. 1523 t.j.)

W sposób generalny można wskazać, iż projektowane zmiany art. 15 ust 7, art. 24 ust 9, art. 26, art. 34 ust 1, ust 2, art.91 w powiązaniu z art. 222f ustawy akcentują określoną cyfryzację i digitalizację uczestników szeroko postrzeganego rynku finansowego.

W odniesieniu do powyższego wystarczy wskazać, iż na koniec stycznia 2022 r na rynku funkcjonowały 702 fundusze inwestycyjne, zarządzane przez 65 Towarzystw Funduszy Inwestycyjnych (por www.gov.pl – Ministerstwa – Ministerstwo Finansów – Fundusze inwestycyjne) - stąd projektowana cyfryzacja, przejawiająca się między innymi w umożliwieniu przekazywania stosownych dokumentów (np. określonych zawiadomień, na które wskazuje ustawa czy też zmian w statutach funduszy) w formie elektronicznej, z punktu widzenia racjonalności i optymalizacji czasowo-kosztowej wydaje się jak najbardziej zasadna i pożądana.

Mając powyższe na względzie można przyjąć, iż projektowane zmiany mogą w sposób pozytywny wpłynąć na :

- usprawnienie pracy Komisji Nadzoru Finansowego,
- usprawnienie systemu przekazywania danych,
- sprawniejszą i szybszą aktualizację i weryfikację danych,

- usprawnienie w ścieżce komunikacji dotyczącej przekazywania wymaganych dokumentów,
- racjonalność kosztową, która co do zasady warunkuje funkcjonowanie formy elektronicznej,
- racjonalność kosztową związaną z potencjalnym brakiem konieczności przechowywania i archiwizowania papierowych dokumentów,
- racjonalność kosztową funduszy inwestycyjnych (związana przykładowo z brakiem ponoszenia dodatkowych opłat z tytułu odpisów aktów notarialnych)
- szybszą ocenę przekazywanych i posiadanych danych (dokonywana przez Komisję Nadzoru Finansowego w odniesieniu do poziomu, stabilności czy też określonych uwarunkowań społeczno - gospodarczych związanych z funkcjonowaniem rynku),
- wzrost, rozwój, upowszechnienie cyfryzacji wśród uczestników rynku finansowego.

Jednocześnie wskazać należy, iż ustawodawca – art. 26 ust 2, art. 35 i art. 91 ustawy – pozostawia możliwość komunikacji między funduszem inwestycyjnym a uczestnikiem funduszu inwestycyjnego w tradycyjnej formie papierowej.

Rozwiązanie to można uznać za przydatne czy też pożądane z punktu widzenia tych uczestników, którzy czy to preferują tradycyjne formy przekazu i kontaktu czy też w pewien sposób mogą zostać zaliczeni do grupy podmiotów wykluczonych lub też ograniczonych cyfrowo.

Natomiast forma elektroniczna (rozwiązanie słuszne i logiczne) wkomponowuje się w szeroko postrzeganą ideę cyfryzacji i digitalizacji określonych stosunków gospodarczych (w tym przypadku – finansowych).

Wydaje się również, iż w dziedzinie związanym z zakresem przedmiotowo-podmiotowym ustawy, cyfrowość, digitalizacja czyli szeroko postrzegana elektronizacja winna stanowić – co do zasady – zarówno oczywisty jak i podstawowy środek wyrazu stosowany między organami publicznymi (Komisja Nadzoru Finansowego) a podmiotami prowadzącymi określoną działalność na szeroko postrzeganym rynku finansowym.

Stąd też projektowane zmiany art. 15 ust 7 , art. 24 ust 9, art. 26, art. 34 ust 1, ust 2, art.91 w powiązaniu z art. 222f pozwalają na przyjęcie tezy, iż są one w pewien sposób podporządkowane upowszechnianiu wskazanej powyżej idei cyfryzacji.

Mając na względzie powyższe - projektowane zmiany jak można założyć wiązać się będą z potencjalną koniecznością poniesienia kosztów dostosowawczych - można zastanowić się czy termin ich wprowadzenia (por. odniesienie do art. 22f ustawy) wynikający z art. 55 ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców, określony na dzień 01.01.2024 r będzie terminem realnym.

Wydaje się, iż ze względów celowościowych mógłby on zostać dookreślony, wydłużonym w stosunku do powyższego okresem czasowym.

22. Zmiana ustawy z 30.06.2005 r – o kinematografii (Dz.U. z 2022, poz. 1066 t.j.)

Zmiana art. 19 wskazuje na zniesienie, przez ustawodawcę, zasady dwuinstancyjności w postępowaniu związanym z określeniem wysokości wpłat przekazywanych na rzecz Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej (chodzi tu o wpłaty wskazane mocą art. 19 ust 1-5, 6a, 7 ustawy).

W obecnym stanie prawnym organem odwoławczym w tej materii jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (por. art. 19 ust 9 w związku z art. 6 ust 1 ustawy o kinematografii).

Projektowana zmiana znosząc dwuinstancyjność postępowania, znosi tym samym rolę rzeczonoego ministra jako organu odwoławczego w przedmiotowych sprawach, akcentując jednocześnie ostateczność decyzji wydanych przez Dyrektora Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej.

Wydaje się, iż zmiana ta w pewien sposób może wpłynąć na szybkość realizacji spraw mających w swojej istocie przedmiot wpłat dokonywanych na rzecz Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej.

Jednocześnie wskazać należy, iż można w tej materii zauważyć pewną sprzeczność.

Mianowicie projektowana zmiana art. 19 ust 9 ustawy o kinematografii, w dalszym ciągu (taki można wysnuć wniosek po lekturze jej projektu) posługiwać się będzie zwrotem „do należności z tytułu wpłat, o których mowa w ust. 1-5, 6a i 7, stosuje się odpowiednio przepisy działu II ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa ..”.

W nawiązaniu do powyższego zwrócić należy uwagę na to, iż art. 127 ordynacji podatkowej wskazuje na określoną, dwuinstancyjność postępowania.

Jeżeli tak to zmiana z art. 19 ust 9 ustawy o kinematografii może stać w pewnej opozycji do nie zmienionych w tym artykule sformułowań, a tym samym może wskazywać na pewną sprzeczność z art. 127 ordynacji podatkowej.

Stąd też za zasadne należy uznać albo pozostawienie w postępowaniu dotyczącym określenia wysokości wpłat przekazywanych na rzecz Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej zasady dwuinstancyjności albo dokonanie zmian wskazujących na brak odniesienia w tej materii do ordynacji podatkowej (co wydaje się wymaga głębszego przemyślenia legislacyjnego).

23. Zmiana ustawy z 28.07.2005 r – o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz.U. z 2021, poz. 1301 t.j.)

Projektowana zmiana wprowadza do postępowań z art. 36 ust 4 (w sprawie udzielenia prawa do wydawania świadectw dokumentujących potwierdzenie właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu) zastosowanie trybu uproszczonego (Dział II, rozdziału 14 ustawy z 14.06.1960 r kpa) jak i instytucji milczącego załatwienia sprawy (Dział II, rozdziału 8a kpa).

Wydaje się, iż wprowadzenie przez ustawodawcę zarówno postępowania uproszczonego jak i milczącego załatwienia sprawy można uznać za racjonalne i celowe.

Zważywszy bowiem na regulację wynikającą z art. 36 ust 5 ustawy jak i rozporządzenia ministra zdrowia z 13.04.2006 r w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (wskazujących na określone wymogi formalno-prawne, których spełnienie warunkować będzie uzyskanie świadectwa dokumentującego potwierdzenie właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu) wydaje się, że świadectwa te wydawane są w oparciu o dokumenty mające pewien specjalistyczny i sformalizowany (pod kątem ustalenia) charakter,

Stąd też wydaje się, iż przedmiotowa materia postępowania, jego wymogi formalno-prawne uzasadniają zastosowanie w tym względzie zarówno postępowania uproszczonego jak i milczącego załatwienia sprawy.

Zarówno postępowanie uproszczone jak i milczące załatwienie sprawy może przyczynić się do pewnego przyspieszenia i uproszczenia (mimo wymogów wynikających z aktów prawnych wskazanych powyżej) postępowania z art. 36 ust 4 ustawy.

Ponadto można tu wskazać na pewną racjonalność kosztową (związaną z ideą postępowania uproszczonego i milczącego załatwienia sprawy – przejawiającą się – przykładowo - w braku konieczności przygotowywania przez organ określonych dokumentów – decyzja).

24. Zmiana ustawy z 29.07.2005 r – o obrocie instrumentami finansowymi (Dz.U. z 2022, poz. 1500 t.j.)

Projektowana zmiana art. 81d ust 1 ustawy modyfikuje dotychczas obowiązujący termin na poinformowanie Komisji Nadzoru Finansowego informacji o umowie outsourcingu (por art. 81 a ust 2).

Dotychczasowy stan prawny wskazuje na obowiązek poinformowania Komisji Nadzoru Finansowego nie o zawarciu a o samym zamiarze zawarcia rzeczonyj umowy.

Informacja ta winna zostać przekazana na co najmniej 14 dni przed dniem zawarcia umowy.

Wydaje się, iż wymóg ten, wskazujący na przekazanie rzeczonyj informacji nie po, a przed zawarciem umowy nie do końca odpowiada sferze praktycznej tego zagadnienia.

Określone realia rynkowe, konkurencyjność, swoboda umów, co do zasady brak sztywno narzuconych w sposób pełny i kompleksowy warunków kontraktowych, zdają się uzasadniać prowadzenie przez strony określonych, nierzadko złożonych rozmów czy negocjacji kontraktowych, których skutek, również w formie określonego konsensusu nie zawsze jest możliwy do przewidzenia i dookreślenia datą finalną.

Stąd też wydaje się, iż istniejący w obecnym stanie prawnym wymóg powiadomienia z art. 81 d ust 1 ustawy nie do końca uwzględnia określone realia rynkowe, w tym i te związane z praktyczną sferą zawierania kontraktów.

Mając powyższe na względzie wypada projektowaną zmianę ocenić pozytywnie.

Ustawodawca bowiem wskazany mocą art. 81d ust 1 ustawy obowiązek informacyjny niejako dostosowuje do określonych realiów rynkowych.

Tym samym poinformowanie Komisji Nadzoru Finansowego o zawarciu (a nie o zamiarze zawarcia) umowy w terminie 14 dni (od jej zawarcia) należy uznać za wymóg o tyle oczywisty co realny, powiązany ze stanem finalnym tego zagadnienia.

Zmiana ta jest zmianą logiczną, dostosowaną, tak jak wskazano powyżej, do sfery praktycznej istoty kontraktu gospodarczego.

Dodatkowo wskazać należy, iż ustawodawca, mocą projektowanej zmiany, odstępuje od wymogu przedkładania, wraz z informacją z art. 81d ust 1 ustawy, projektu umowy (tj. umowy, która ma zostać zawarta między firmą inwestycyjną a przedsiębiorcą świadczącym określone usługi outsourcingowe).

Rezygnacja ta jest logiczną pochodną i uzupełnieniem wskazanej powyżej regulacji dotyczącej zmiany terminu (wypełnienia obowiązku z art. 81d ust 1 ustawy).

Projektowane rozwiązanie wprowadza zamiast projektu umowy czy też samej umowy (zważywszy na zmieniony termin byłoby to całkiem oczywiste) obowiązek przedłożenia wraz z zawiadomieniem (w jego treści) zakresu czynności powierzonych.

Wydaje się, iż również i w tym przypadku projektowaną zmianę można uznać za słuszną.

Zmiana ta bowiem, może pozwolić na uwypuklenie w obowiązku zawiadomienia istotnych a jednocześnie niezbędnych do oceny czy też zachowania lub wypełnienia umowy warunków kontraktowych.

Jak się wydaje pozwolić to może na pewną koncentrację merytoryczną Komisji Nadzoru Finansowego na ocenie istoty umowy, racjonalność kosztową jak i ułatwienie wzajemnej komunikacji.

Zmiana z art. 81d ust 2 doprecyzowuje natomiast kwestie odnoszące się do wypełnienia obowiązku przedłożenia Komisji Nadzoru Finansowego informacji o zmianie umowy z art. 81a ust 2 ustawy.

Dotychczasowy stan prawny w sposób generalny wskazuje na obowiązek – ciążyący na firmie inwestycyjnej – zawiadomienia Komisji Nadzoru Finansowego o zmianie umowy z art. 81a ust 2 ustawy.

Obowiązująca regulacja w sposób *de facto* ogólny traktuje o obowiązku zawiadomienia, nie warunkując czy też nie różnicując istoty zmian.

Tym samym każda zmiana umowy (również mało istotna) wymaga złożenia stosownego zawiadomienia (w terminie 14 dni od jej zaistnienia).

Projektowana zmiana, w sposób racjonalny, modyfikuje powyższą kwestię.

Projekt zakłada bowiem by zawiadomienie miało miejsce jedynie w przypadku wystąpienia tzw. zmiany istotnej.

Jednocześnie ustawodawca (co jest pewną konsekwencją powyższego) wprowadza do tej regulacji wyjaśnienie czy też doprecyzowanie tego pojęcia (tj. zmiany istotnej).

Również i tą zmianę można uznać za słuszną, wprowadzającą pewien racjonalizm informacyjny, eliminujący konieczność zawiadomienia o zaistnieniu każdej, nawet mało istotnej, zmianie umowy.

Jak się wydaje rozwiązanie to pozwoli na pewną redukcję kosztów (zarówno po stronie firmy inwestycyjnej jak i Komisji Nadzoru Finansowego) związanych z wytworzeniem, przechowywaniem czy archiwizacją rzeczonych umów.

Dodatkowo można wskazać tu na szybszą ocenę przekazywanych i posiadanych przez Komisję Nadzoru Finansowego danych i informacji.

Projektowane zmiany art. 82, 82a i art. 111 można, jak się wydaje, postrzegać poprzez pryzmat uproszczenia określonych wymogów formalno-prawnych.

Przykładowo, odstępuje się od wymogu przedkładania przez wnioskodawcę (por. art. 82 ustawy) procedur oraz opisu rozwiązań i systemów mających na celu zapobieganie wykorzystywaniu informacji poufnych, manipulacjom na rynku i usiłowaniu wykorzystywania informacji poufnych i manipulacji na rynku (por art. 16 ust 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 596/2014 z 16.04. 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku,) oraz uchylające dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE- Dz. U. UE.L 2014.173.1) jak i wykrywanie i powiadamianie o podejrzanych zleceniach i transakcjach (por art. 16 ust 2 w/w rozporządzenia).

Powyższy wymóg dotyczący obowiązku przedłożenia gotowych i zatwierdzonych procedur zostanie zastąpiony wymogiem przedłożenia ich projektów tj. projektów procedur, na które wskazują art. 16 ust 1 i art. 16 ust 1 rozporządzenia.

Natomiast dodanie – por art. 82ust 1 pkt 11 ustawy - obowiązku dotyczącego przedłożenia listy akcjonariuszy, udziałowców, współników wnioskodawcy mimo wynikającego z niego pewnego, dodatkowego rygoryzmu formalno –prawnego można uznać za uzasadniony.

Wydaje się bowiem, iż skład akcjonariuszy, udziałowców czy wspólników wnioskodawcy może nie być obojętny pod kątem oceny złożonego wniosku.

Projektowana zmiana doprecyzowuje również pojęcie tzw. organu zarządzającego, pod pojęciem, którego postrzega się zarząd jak i radę nadzorczą.

Doprecyzowanie to można uznać za istotne, choćby w powiązaniu z regulacjami rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/1943 z dnia 14 lipca 2016 r. uzupełniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących informacji i wymogów w zakresie udzielania zezwoleń firmom inwestycyjnym (Dz. Urz. UE L 276 z 26.10.2017) – por art. 4 rozporządzenia.

25. Zmiana ustawy z 21.07.2006 r – o nadzorze finansowym (Dz.U. z 2022, poz. 660 t.j.)

Charakter projektowanej zmiany art. 11 ustawy, polegający na uchyleniu regulacji z ust 1a -1c można uznać za dostosowujący do ogólnych wymogów zawartych w art. 39³ kpa.

Powyższe regulacje - art. 11 ust 1a- 1c ustawy - zostały wprowadzone w życie na mocy odpowiednich regulacji wynikających z art. 39 ustawy z 16.04.2020 r o szczegółowych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS0CoV-2 (Dz.U. z 2022, poz. 376 t.j.).

W dniu ich wprowadzenia przepisy kpa nie wskazywały na możliwość dokonania doręczeń za pomocą środków komunikacji elektronicznej

Na gruncie kpa doręczenia za pomocą środków komunikacji elektronicznej zostały wprowadzone mocą art. 61 pkt 7 lit a ustawy z 18.11.2020 r o doręczeniach elektronicznych (Dz.U. z2022, poz. 569 t.j.).

Stąd można domniemywać, iż w celu prawnego uporządkowania obowiązujących regulacji, zakłada się wprowadzenie powyższej zmiany.

Zmiana z art. 12 ust 2 pkt 2e polegająca na usunięciu z art. 12 ust 2 rzeczonoego pkt 2e służy pewnemu odformalizowaniu norm kompetencyjnych - Komisji Nadzoru Finansowego wykonywanych kolegialnie.

W obecnym stanie prawnym określone zadania dotyczące rynku emerytalnego wykonywane są przez Komisję Nadzoru Finansowego *in gremio*.

Katalog tych spraw został wskazany w art. 12 ust 2 pkt 2 ustawy.

Zgodnie z zastrzeżeniem wynikającym z powyższej regulacji, w zakresie spraw w niej wskazanych, Komisja nie może upoważnić Przewodniczącego Komisji, Zastępców Przewodniczącego oraz pracowników Urzędu Komisji do podejmowania działań w zakresie właściwości Komisji, w tym do wydawania postanowień i decyzji administracyjnych.

Projektowana zmiana znosi powyższe obostrzenie.

Tym samym po zmianie, wydawanie zezwolenia na zmianę statutu funduszu emerytalnego oraz zmianę statutu towarzystwa emerytalnego nie będzie już zastrzeżone do kompetencji Komisji Nadzoru Finansowego postrzeganych *in gremio*.

Można uznać, iż kierunek projektowanej zmiany jest właściwy.

Wydaje się bowiem, iż podejmowanie określonych rozstrzygnięć w materii związanej z wydawaniem zezwolenia na zmianę statutu funduszu emerytalnego oraz zmianę statutu towarzystwa emerytalnego nie wymaga pełnego, kolegiального zaangażowania Komisji Nadzoru Finansowego.

26. Zmiana ustawy z 03.10.2008 r – o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022, poz. 1029 t.j.)

Zmiana z art. 73 ust 1a ustawy doprecyzowuje formę prawną wniosku w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Zgodnie z projektowaną zmianą wniosek ten będzie można złożyć w postaci papierowej albo w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z 17.02.2005 r o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Zgodnie z art. 73 ust 4 (w dodanym brzmieniu) formularz wniosku o wydanie powyższej decyzji w formie dokumentu elektronicznego zostanie udostępniony – przez ministra właściwego do spraw środowiska – w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu.

Projektowaną zmianę można za właściwą.

Pozostawienie możliwości złożenia wniosku w oparciu o formę pisemną, w pewien formalny sposób zabezpieczającą interesy prawne podmiotów preferujących formy tradycyjnego przekazu czy też podmiotów ograniczonych lub wykluczonych cyfrowo, można uznać za słuszną, nie powodującą eliminacji czy też realnego ograniczenia ich interesów – z przyczyn

technicznych – z postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Natomiast forma dokumentu elektronicznego, która ma zostać wprowadzona mocą art. 73 ust1a pkt 2 ustawy, oprócz tego, iż jest jak najbardziej słuszna i wręcz współcześnie logiczna, wkomponowuje się również w szeroko postrzeganą ideę cyfryzacji i digitalizacji określonych stosunków społeczno-gospodarczych jak i związanej z tym cyfryzacji administracji publicznej.

27. Zmiana ustawy z 02.04.2009 r. – o obywatelstwie polskim (Dz.U. z 2022, poz. 465 t.j.)

Projektowana zmiana wprowadza możliwość złożenia oświadczenia w sprawach związanych z nabyciem lub utratą obywatelstwa w oparciu o złożone osobiście, do protokołu oświadczenie, lub oświadczenie złożone korespondencyjnie z podpisem urzędowo poświadczonym.

Przy czym pozostawiona zostaje obowiązująca w tym względzie systematyka organów umocowanych do przyjęcia rzeczonych oświadczeń.

Pewnym *novum* w tym względzie jest wprowadzenie przez ustawodawcę możliwości złożenia oświadczeń bez konieczności osobistego stawiennictwa przed organem tj. w oparciu o oświadczenie złożone drogą korespondencyjną z podpisem urzędowo poświadczonym.

Powyższe rozwiązanie w dobie pewnej transgraniczności jak i wewnętrznej mobilności oraz sytuacji związanej z wirusem COVID-19 można uznać za właściwe.

Złożenie oświadczeń związanych z nabyciem lub utratą obywatelstwa w oparciu o oświadczenie złożone korespondencyjnie można uznać za pewne odformalizowanie dotychczas obowiązujących procedur administracyjnych.

Tym samym, można wskazać tu na istotne uproszczenie proceduralne.

Jednocześnie zmiana ta akcentuje konieczność osobistego złożenia oświadczenia do protokołu (przed wojewodą lub konsulem).

Zmiany z art. 21 ust 1 i art. 49 ust 1 ustawy mają charakter technicznym dostosowawczy do idei przewodniej zmian określonej mocą art. 9 pkt 1 ustawy.

28. Zmiana ustawy z 25.06.2010 r. – o sporcie (Dz.U. z 2022, poz. 1599 t.j.)

Zakładana zmiana wprowadza możliwość zastosowania postępowania uproszczonego (Dział II, Rozdział 14 kpa) jak i milczącego zakończenia postępowania (Dział II rozdział 8a kpa) w sprawie dotyczącej wyrażenia zgody na zwanie umowy między polskim związkiem sportowym a spółką zarządzającą ligą zawodową.

Powyższe wynika odpowiednio z art. 15 ust 7 i art. 15 ust 8 ustawy.

Umowa ta zostaje zawarta po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw kultury fizycznej. Minister odmawia – por art. 15 ust 6 – wyrażanie rzeczonyj zgody w przypadku gdy umowa ta jest niezgodna z obowiązującymi przepisami prawa.

Mając powyższe na względzie można jak się wydaje, przyjąć, iż postępowanie dowodowe w tym zakresie jest raczej mało rozbudowane a tym samym zadania i rola ministra w tym względzie nie są w jakiś nadmierny sposób kwalifikowane i złożone.

Można co do zasady założyć, iż w praktyce pod kątem uwarunkowań kompetencyjnych z art. 15 ust 6 ustawy, rola ministra jest raczej merytorycznie ograniczona.

Stąd też wskazana zmiana mająca na celu pewne przyspieszenie i odformalizowanie postępowania jest właściwa.

Zmianę tą można również rozpatrywać pod kątem zaistnienia określonych przesłanek związanych z racjonalnością kosztową i czasową rzeczonyj postępowania.

Podobna sytuacja dotyczy projektowanej zmiany art. 21 ustawy.

Mocą odpowiednio ust 3 i ust 4 dodaje się w postępowaniach dotyczących zatwierdzenia lub odmowy zatwierdzenia statutu polskiego związku sportowego możliwość zastosowania zarówno trybu uproszczonego jak i milczącego zakończenia postępowania.

Tak jak i w przypadku zmiany z art. 15 można tu wskazać na pewną racjonalną celowość projektowanej regulacji.

29. Zmiana ustawy z 01.04.2011 r. - prawo probiercze (Dz.U. z 2022, poz. 1800 t.j.)

Projektowana zmiana – por art. 19 ust 8a ustawy – wprowadza do postępowań prowadzonych w sprawie wpisu znaku imiennego do rejestru znaków imiennych – postępowanie uproszczone z Działu II, rozdziału 14 kpa.

Jak się wydaje powyższa zmiana spowodowana jest tym, iż postępowanie w tej materii opiera się w głównej mierze na regulacji wynikającej z 19 ust 4 ustawy jak i rozporządzeniu ministra rozwoju, pracy i technologii z 29.10.2020 r w sprawie wzoru formularza wniosku zgłoszenia

znaku imiennego do rejestru znaków imiennych (Dz.U. z 2020, poz. 1954), a samo złożenie wniosku następuje na urzędowym formularzu określonym w drodze powyższego rozporządzenia.

Mając powyższe na względzie, można tym samym założyć, iż generalnie postępowanie to nie wymaga zgromadzenia i analizy rozbudowanego materiału dowodowego.

Stąd też wprowadzenie w tej materii postępowania uproszczonego z kpa można uznać za racjonalne i celowe.

Powyższy stan rzeczy pozwoli bowiem na ustawowe ograniczenie – do niezbędnego minimum- strony formalnej postępowania a tym samym wpłynie na jego określoną szybkość. Jednocześnie projektowana zmiana nie przewiduje – por art. 19 ust 8b - by w postępowaniu z art. 19 ustawy zastosowanie znalazła instytucja z Działu II rozdziału 8a kpa (milcząca zakończona postępowania).

Zważywszy na aspekt finalny postępowania związany z wpisem do rejestru znaków imiennych można przyjąć, iż rozwiązanie to jest właściwe.

30. Zmiana ustawy z 09.06.2011 r - prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2022, poz. 1072 t.j.)

Zmiany z art. 101 ust 2 i ust 10 sankcjonują jednoinstancyjność postępowania.

Wydaje się, iż zarówno w odniesieniu do zmian z ust 2 (uzyskanie zgody na przeklasyfikowanie geologicznych zasobów bilansowych do pozabilansowych, zasobów pozabilansowych do bilansowych, przemysłowych do nieprzemysłowych, zasobów nieprzemysłowych do przemysłowych lub do strat, albo strat do zasobów przemysłowych) jak i ust 10 (dokonanie obmiaru wyrobisk i przedłożenie operatu ewidencyjnego w innym terminie) odstąpienie od zasady dwuinstancyjności spowodowane jest pewną ekonomią jak i małym stopniem złożoności postępowania.

Jeżeli tak to zmiany te ze względu na skorelowaną z nimi racjonalność i ekonomię postępowania można uznać za zasadne.

31. Zmiana ustawy z 18.08.2011 r - o bezpieczeństwie morskim (Dz.U. z 2022, poz 515 t.j.)

Projektowana zmiana zakłada wprowadzenie trybu postępowania uproszczonego (Dział II, rozdział 14 kpa) w postępowaniach w sprawie wydania dokumentów, o których mowa w art. 63, art. 70 ust 1, art. 78 ust 2 jak i art. 107 ust 3 ustawy.

Projektowana zmiana ma zostać wprowadzoną mocą odpowiednio art. 71 ust 6, art. 71 ust 7, art. 107 ust 5a i art. 107 ust 5b ustawy.

Wydaje się, iż idei przewodniej wskazanego nurtu zmian przyświeca to, iż ze względu na pewną specyfikę regulacyjną ustawy, proces wydawania dokumentów wskazanych w przytoczonych regulacjach jest procesem wnioskowym i w pewnym stopniu ustandaryzowanym (wymogi, procedury).

Stąd też nie wymaga, jak się wydaje, prowadzenia złożonego i zróżnicowanego pod kątem formalnym postępowania dowodowego.

Dlatego też idea postępowania uproszczonego w postępowaniach z art. 63, art. 70 ust 1, art. 78 ust 2 jak i art. 107 ust 3 ustawy wydaje się właściwa i słuszna.

Postępowanie uproszczone może bowiem prowadzić do poprawy pewnej efektywności działania i sprawności organizacyjnej organu administracji publicznej (prowadzącego rzeczony postępowania).

Jednocześnie ustawodawca nie zdecydował się w powyższej materii na zastosowanie instytucji milczącego zakończenia postępowania z Działu II rozdziału 8a kpa.

Wydaje się, iż ze względu na finalny, praktyczny aspekt rzeczonych postępowań związany z koniecznością posługiwania się w określonych stosunkach prawnych dokumentami potwierdzającymi określone kwalifikacje czy uprawnienia, rozwiązanie to można uznać za właściwe.

32. Zmiana ustawy z 08.03.2013 r - o środkach ochrony roślin (Dz.U. z 2020, poz. 2097 t.j.)

Projektowana zmian zakłada odejście od zasady dwuinstancyjności w postępowaniu prowadzonym w oparciu o regulację wynikającą z art. 62 ust 3a ustawy.

Zgodnie z powyższą regulacją wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa cofa upoważnienia do prowadzenia działalności w zakresie certyfikacji w integrowanej produkcji roślin (por. art. 62 ust 2 pkt 5 ustawy).

Cofnięcie upoważnienia następuje w drodze wydania stosownej decyzji administracyjnej (art. 62 ust 2 ustawy).

Co istotne, projektowana zmiana odwołuje się do sytuacji z art. 62 ust 2 pkt ustawy.

Regulacja ta w sposób jednoznaczny wskazuje, iż wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa władny będzie do skorzystania z przyznaných mu w tej materii kompetencji ustawowych na wniosek złożony przez podmiot certyfikujący.

Mowa jest tu tym samym o *de facto* czynności wnioskowej co skutkuje w praktyce tym, iż organ nie wszczyna rzeczzonego postępowania z urzędu.

Mając na względzie powyższe, strona formalna postępowania przemawia za jego uproszczeniem.

Dlatego też jednoinstancyjność, na którą wskazuje rzeczona zmiana jest w tej materii jak najbardziej uzasadniona.

Na powyższe wskazuje również pewna racjonalność regulacyjna znajdująca swoje przełożenie w praktycznym wymiarze zastosowania powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

33. Zmiana ustawy z 12.12.2013 r - o cudzoziemcach (Dz.U. z 2021, poz. 2354 t.j.)

Projekt zmian ustawy o cudzoziemcach przewiduje dodanie w rzeczonej ustawie nowej jednostki redakcyjnej tj. art. 55b.

Istota projektowanej regulacji sprowadza się do tego, iż w postępowaniu w sprawie wpisania zaproszenia do ewidencji zaproszeń ma być stosowany tryb z Działu II, rozdziału 14 kpa tj. tryb uproszczony (art. 55b ust 1)

Ponadto zmiana zakłada, iż w postępowaniu tym nie będzie stosowana instytucja milczącego zakończenia postępowania, na którą wskazuje Dział II rozdział 8a kpa (art. 55b ust 2).

Odnosząc się do powyższego wskazać można, iż projektowana zmiana (art. 55b ust 1) dotycząca stosowania w postępowaniu w sprawie wpisania zaproszenia do ewidencji, trybu uproszczonego wydaje się jak najbardziej zasadna.

Zważyć bowiem należy, iż sam tryb postępowania jak i określone wymogi formalno –prawne z nim związane nie wydają się, co do zasady, nadmiernie sformalizowane i skomplikowane.

Na powyższe zdają się wskazywać odpowiednie regulacje ustawy o cudzoziemcach (por. przykładowo art. 49, art. 53 czy art. 54 ustawy).

W postępowaniu tym stosowany jest również urzędowy formularz wniosku, który w oparciu o delegację wynikającą z art 57 ust 1 ustawy został określony w drodze rozporządzenia przez ministra spraw wewnętrznych i administracji (por rozporządzenie z 02.12.2020 r w sprawie wzoru zaproszenia, wzoru formularza wniosku o wpisanie zaproszenia do ewidencji zaproszeń oraz wysokości środków, które powinien posiadać zapraszający, Dz.U. z2020, poz. 2347.

Wpis zaproszenia do ewidencji zaproszeń jest czynnością materialno – techniczną i jako taki nie wymaga wydania stosownej decyzji administracyjnej.

Sama odmowa – wymaga wydania decyzji - dokonania wpisu zaproszenia do ewidencji zaproszeń winna nastąpić w przypadkach wskazanych w art. 50 ustawy o cudzoziemcach.

Stąd można przyjąć, iż postępowania te nie wymagają przeprowadzenia złożonych i skomplikowanych postępowań dowodowych.

Mając powyższe na względzie projektowaną zmianę można ocenić pozytywnie, jako mogącą wpłynąć na pewne odformalizowanie i przyspieszenie postępowania.

Odnosząc się do zmiany z art. 55b ust 2 można przyjąć , iż wyłączenie w tym postępowaniu instytucji milczącego zakończenia postępowania (Dział II rozdział 8a kpa) w głównej mierze związane jest z tym, iż wpis zaproszenia do ewidencji zaproszeń nie wymaga wydania decyzji administracyjnej (jest to czynność materialno – techniczna).

Stąd wydaje się, iż w tym przypadku stosowanie rozwiązań z Działu II, rozdział 8a kpa byłoby bezprzedmiotowe.

34. Zmiana ustawy z 19.12.2014 r - o rybołówstwie morskim (Dz.U. z 2022, poz. 540 t.j.)

Projekt zmian ustawy o rybołówstwie morskim zakłada wprowadzenie do postępowań w sprawie wydania licencji połowowej (art. 33 ustawy) jak i postępowań w sprawie wydania pozwolenia na połowy organizmów morskich na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej w celach prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych albo w celu kształcenia, w zakresie rybołówstwa morskiego (art. 84 ustawy) trybu uproszczonego z Działu II, rozdziału 14 kpa.

Jednocześnie zakładana zmiana wyłącza w tychże postępowaniach możliwość zastosowania instytucja milczącego zakończenia postępowania z Działu II rozdziału 8a kpa.

Na powyższe wskazują odpowiednio art. 35a ust 1 i ust 2 oraz art. 84 ust 8 i ust 9 (w projektowanym założeniu).

Wydaje się, iż generalna podstawa projektowanych zmian opiera się na mało złożonym, pod kątem istoty, skomplikowaniu rzeczonych postępowań.

Można przyjąć, iż co do zasady nie wymagają one zgromadzenia i przedłożenia rozbudowanego materiału dowodowego. Tym samym ich istota jawi się jako raczej mało skomplikowana.

Por w tym względzie odpowiednie regulacje wynikające z art. 33 – 34 i 84 ustawy.

Dodatkowo, gdy chodzi o pozwolenie z art. 84 ustawy wskazać należy, iż krąg podmiotów mogących ubiegać się o wydanie rzeczzonego pozwolenia jest mocą art. 84 ust 3 *de facto* dosyć mocno pod kątem podmiotowym ograniczony.

Pozwolenie to bowiem może zostać wydane:

- instytutowi badawczemu albo instytutowi naukowemu, prowadzącemu badania naukowe lub prace rozwojowe, w zakresie rybołówstwa morskiego,
- uczelni albo szkole ponadpodstawowej, kształcących w zakresie rybołówstwa morskiego, których siedziba znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- centrom kształcenia zawodowego, umożliwiającym uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w zakresie rybołówstwa morskiego, których siedziba znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Stąd też mając powyższe na względzie tryb postępowania uproszczonego w postępowaniach z art. 33 i art. 84 ustawy wydaj się jak najbardziej racjonalnie uzasadniony.

Mając powyższe na względzie projektowaną zmianę można ocenić w sposób pozytywny, który może znaleźć swoje przełożenie w określonym odformalizowaniu a w konsekwencji przyspieszeniu rzeczonych postępowań.

Odnosząc się do projektowanego wyłączenia w postępowaniach z art. 33 i art. 84 ustawy instytucji milczącego zakończenia postępowania (Dział II rozdział 8a kpa) można przyjąć, iż w głównej mierze związane jest to z tym, iż zarówno licencja jak i pozwolenie przybierają formę

określonego dokumentu, którego okazanie może okazać się przydatne podczas weryfikacji rzeczonych uprawnień dokonywanej podczas kontroli prowadzonej przez umocowane do tego organy.

35. Zmiana ustawy z 05.08.2015 r - o pracy na morzu (Dz.U. z 2022, poz. 1694 t.j.)

Projektowana zmiana zakłada mocą art. 10 poprzez dodanie ust 3-5 wprowadzenie trybu uproszczonego (Dział II, rozdział 14 kpa) w postępowaniach związanych z wydaniem książeczki żeglarskiej.

Zmianę tą można ocenić pozytywnie.

Samo postępowanie nie jest jak się wydaje procesem nadmiernie skomplikowanym, wymagającym przedłożenia i analizy rozbudowanego materiału dowodowego.

Można również przyjąć, iż ze względu na dookreślenie mocą rozporządzenia ministra gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej z dnia 30.05.2016 r w sprawie książeczki żeglarskiej (Dz.U. z 2016, poz. 810) wymaganych w postępowaniu dokumentów, oświadczeń czy świadectw, w pewnej mierze przypadków postępowania te cechują się określonym schematem czy też powtarzalnością.

Stąd w celu ich odformalizowania a jednocześnie przyspieszenia zastosowanie trybu uproszczonego wydaje się jak najbardziej racjonalnie uzasadnione.

Kwestia wyłączenia, w postępowaniu związanym z wydaniem książeczki żeglarskiej, milczącego zakończenia postępowania (Dział II rozdział 8a kpa) jak się wydaje w głównej mierze związane jest z tym, iż fizyczne posiadanie rzeczonyj książeczki może okazać się przydatne podczas kontroli prowadzonej przez umocowane do tego organy lub przy wystąpieniu sytuacji z art. 10 ust 2 ustawy.

Zgodnie z nim, poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej książeczkę żeglarską może wystawić konsul Rzeczypospolitej Polskiej (w przypadku jej utraty, zniszczenia albo upływu terminu ważności). Uprawnienie to dotyczy czasowego wystawienia książeczki tj. na czas określonej podróży morskiej.

Mając powyższe na względzie wskazać wypada, iż kwestie odnoszące się do postępowań prowadzonych przed konsulem uregulowane są mocą ustawy z 25.06.2015 r prawo konsularne (Dz.U. z 2021, poz. 823 t.j.) – por w tym względzie Dział III Postępowanie przed konsulem.

Można przyjąć, iż w celu dokonania pewnej systematyki formalno –prawnej , mającej na celu zapobieżenie ewentualnym wątpliwością , zakłada się dodanie do art. 10 ust 5 , który w sposób jednoznaczny wskazuje na to, iż do postępowań uregulowanych mocą ustawy o pracy na morzu a należących do właściwości konsula zastosowanie znajdą przepisy ustawy z 25.06.2015 r prawo konsularne.

36. Zmiana ustawy z 20.07.2017 r - prawo wodne (Dz.U. z 2021, poz. 2233 t.j.)

Projektowana zmiana z art. 219 ustawy ma na celu przyspieszenie postępowania prowadzonego w sprawie o ustalenie charakteru wód.

Na powyższe zdają się wskazywać zmiany dotyczące doręczeń, terminów jak i załączników dołączanych do wniosku o ustalenie charakteru wód.

Por w tym względzie zmiany z art. 219 (uchylenie ust 2a, nowe brzmienie ust 2 b, dodanie ust 2c, zmiana ust 3, modyfikacja ust 6 , dodanie ust 6a).

Zmiany te z punktu widzenia organów administracji publicznej można uznać za zasadne.

Zmiany te mogą wpłynąć na określoną szybkość realizacji spraw związanych z ustaleniem charakteru wód.

Wydaje się, iż interes strony zostanie (przy zniesieniu wymogu z art. 219 2b – w dotychczasowym brzmieniu) zabezpieczony zastosowaniem instytucji zawiadomienia poprzez publiczne ogłoszenia z art. 49 kpa.

Zmiana ustawy polegająca na dodaniu w art. 220 ust 8a jak i ust 12 jak się wydaje ma związek z istotą przewodnią regulacji (pewne dostosowanie do przedmiotowych kwestii z art. 200 ust 8 -11 ustawy jak i wskazanie terminu ze zmienianego ust 12).

Zmiana z art. 220 ust 21 wskazująca na zastosowanie przepisów ust 8-12 do postępowań dotyczących ustalenia linii brzegu wszczętych na podstawie przepisów działu II Rozdziału 12 (wznowienie postępowania) i 13 (uchylenie, zmiana oraz stwierdzenie nieważności decyzji) kpa mają, jak się wydaje, w założeniu usprawnienie prowadzonych postępowań.

Zmiana z art. 395 polegająca na modyfikacji pkt 9 w brzmieniu proponowanym tj. wskazującym na to, iż pozwolenia wodnoprawnego albo zgłoszenia wodnoprawnego nie

wymaga odbudowa, rozbudowa, przebudowa lub rozbiórka urządzeń pomiarowych należących do służb państwowych lub Wód Polskich a także lokalizowanie tych urządzeń na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, można uznać za właściwą w pewien sposób dokonywaną i uzupełniającą regulację w aktualnym brzmieniu (w wersji obowiązującej ust 9 ma brzmienie (odbudowa, rozbudowa, przebudowa lub rozbiórka urządzeń pomiarowych służb państwowych).

Punkt 9 w obowiązującym brzmieniu nie zawiera tym samym odniesienia do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie tj. podmiotu, który realizuje zadania odnoszące się do szeroko postrzeganego środowiska wodnego.

Stąd imienne wskazanie w rzeczonyj regulacji na wyżej wymieniony podmiot (ze względu na określone uwarunkowania formalno-prawne inwestycji) należy uznać za zasadne.

Podobnie jak i dodanie pkt 9a w projektowanym brzmieniu , które wskazuje, iż pozwolenia wodnoprawnego albo zgłoszenia wodnoprawnego nie wymaga prowadzenie przez wody powierzchniowe płynące lub przez wały przeciwpowodziowe rurociągów oraz przewodów w rurociągach osłonowych służących urządzeniom , o którym mowa w pkt. 9.

Regulacja ta może pozwolić na skrócenie procesów realizacji inwestycji (poprzez brak konieczności uzyskania pozwolenia lub dokonania zgłoszenia wodnoprawnego) jak i szybszą reakcję odpowiednich podmiotów na występujące stany zagrożeń ze strony szeroko postrzeganego środowiska wodnego.

Zmiana z art. 397 ust 6 polegająca na zastąpieniu zwrotu „w siedzibie” wyrazem „ do” ma charakter czysto techniczny.

Zmiana polegając na dodaniu art. 397a wskazuje na stronę formalną tj. papierową jak i w formę dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z 17.02.2005 r o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne wniosku o:

- wydanie pozwolenia wodnoprawnego,
- wydanie oceny wodnoprawnej,
- wydanie decyzji , o których mowa w art. 77 ust 3 i ust 8 oraz w art. 175 ust 4,
- udzielenie przyrzeczenia wydania pozwolenia wodnoprawnego,

- zgłoszenie wodnoprawne.

Projektowana zmianę można ocenić pozytywnie.

Z jednej strony regulacja ta pozwala na skorzystanie z formy papierowej, przydatnej dla podmiotów preferujących niejako tradycyjne środki wyrazu i komunikacji czy też podmiotów ograniczonych lub wykluczonych cyfrowo, a z drugiej poprzez wskazanie na formę dokumentu elektronicznego pozwala na przyjęcie założenia o powiązanej z tym sprawności i szybkości postępowania.

Dodatkowo forma dokumentu elektronicznego może pozwolić na pewne racjonalne oszczędności z tytułu braku obsługi, przechowywania, archiwizacji czy też braku konieczności (fizycznego) przygotowywania określonych materiałów w formie papierowej.

Zmiana z art. 400 ust 6, mocą której rozszerzono katalog pozwoleń wodnoprawnych, w stosunku do których nie będzie stosowany obowiązek ustalenia okresu na jaki wydano czy też wydaje się pozwolenie, ma zarówno pewien charakter dostosowawczy, poprzez wskazanie w nim pozwoleń o charakterze inwestycyjnym, jak i praktyczny ze względu na wskazanie pozwoleń związanych z określonymi działaniami inwestycyjnym prowadzonymi przez umocowane ku temu podmioty.

Ze względu na powyższe można uznać projektowaną zmianę za korzystną z punktu widzenia określonych ram czasowych (również w kontekście czasowego ujednoczenia) związanych z realizacją określonych zadań, działań czy inwestycji.

Powyższą zmianę należy połączyć ze zmianą wynikającą z art. 414 ust 1 pkt 3 i 4 ustawy.

Nowelizacja art. 414 ust 1 pkt 3 i 4 wskazuje w drodze odesłania na pozwolenia wodnoprawne (inwestycyjne) z art. 400 ust 6.

Można to uznać za właściwą z punktu widzenia zarówno strony formalnej jak i materialnej, korelację.

Zmiana art. 407 doprecyzowująca w ust 2 pkt 1 kwestie dotyczące operatu wodnoprawnego (por art. 409 ustawy) ma na celu dookreślenie wymogów formalno –prawnych wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego.

Zmiana ta ma pewien charakter kosmetyczny, nie do końca niezbędny.

Zważyć bowiem należy, iż szczegółowe wymagania co do operatu wodnoprawnego ustawodawca określił mocą art. 409 ustawy.

Artykułu, do którego wprost odwołuje się art. 407 ust 2 pkt 1 w proponowanej zmianie.

Można tym samym zastanowić się nad celowością proponowanej regulacji.

Wydaje się, iż odniesienie w art. 407 ust 2 pkt 1 (w brzmieniu proponowanym) do wymogów operatu określonych mocą art. 409 ustawy jest zbędne.

Wymogi te zostały bowiem, jak zaznaczono, mocą tej samej ustawy, poprzez blisko umiejscowioną, w odniesieniu do art. 407, jednostkę redakcyjną.

Tym samym nie jest tu wymagane korzystanie (dla celów określenia wymogów operatu) z innych aktów prawnych.

Operat wodnoprawny, między innymi ze względu na jego istotę nie jest również sporządzany przez laików czy też podmioty przypadkowe, stąd wymagana tu jest pewna profesjonalizacja skutkująca znajomością materii, również i w jej formalnym znaczeniu.

Stąd wydaje się, iż odniesienie z art. 407 ust 2 pkt 1 do art. 409 jest zbędne.

Zmiana z art. 412 (uchylenie ust 8) – to pewna pochodna regulacji z art. 397a ustawy.

Zmiana z art. 422 pkt 4 – powiązana z art. 118 ustawy z 16.04.2004 r o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022, poz. 916 t.j.).

Artykuł 118 ustawy o ochronie przyrody wskazuje na to, iż zgłoszenia regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska wymaga prowadzenie, na obszarach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5 i 7-9, w obrębach ochronnych wyznaczonych na podstawie ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym, a także w obrębie cieków naturalnych działań:

- wymienionych w art. 227 ust. 3 ustawy prawo wodne;
- melioracji wodnych,
- wydobywania z wód kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, w ramach szczególnego korzystania z wód,
- innych niż, powyżej wymienione, działań obejmujących roboty ziemne mogące zmienić warunki wodne lub wodno-glebowe.

Mając powyższe na względzie proponowaną zmianę można uznać za zasadną, w sposób formalny wpływającą na ujednoczenie regulacyjne powiązanych z sobą aktów prawnych.

Zmiana art. 427 polegająca pod kątem redakcyjnym na dodaniu w ust 1 pkt 1 a- d , zmianie pkt 3 , który po zmianach otrzyma oznaczenie pkt 3 a –h pod kątem treści merytorycznej może być postrzegana jako zmiana o charakterze doprecyzowującym i dookreślającym stronę podmiotowo-przedmiotową wniosku o wydanie oceny wodnoprawnej.

Ze względu na istotę wniosku, którą należy rozpatrywać w powiązaniu z art. 425 ustawy, dookreślenie w sposób bardzo szczegółowy zakresu podmiotowo-przedmiotowego wniosku o wydanie oceny wodnoprawnej , można zmianę tą postrzegać jako właściwą, oddziałującą w sposób prawidłowy pod kątem formalnym na treść merytoryczną wniosku, a tym samym mogącą mieć swoje materialne przełożenie w sferze praktycznej zagadnienia.

Zmiana z art. 439 ustawy – projektowana zmiana rozbudowuje pod kątem treści materialnej dotychczas obowiązującą regulację dotyczącą celu sporządzenia deklaracji zgodności.

Projektowana zmiana , co należy uznać za właściwe, zawiera odniesienie do wskazanych mocą art. 428 ustawy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz decyzji, przed wydaniem której przeprowadzana jest ponowna ocena oddziaływania na środowisko.

Deklaracja zgodności, zgodnie z projektowaną zmianą, ma zostać sporządzona przez organ właściwy w sprawie ocen wodnoprawnych, na wniosek podmiotu planującego realizację inwestycji lub działania, dla których uzyskano ostateczną ocenę wodnoprawną (art. 430, art. 431, art. 434 ust 1) albo decyzję z art. 428 ustawy.

Zakres projektowanej zmiany wskazujący na uszczegółowienie dotychczas obowiązującej regulacji z art. 439 można uznać za właściwy, skorelowany z określonymi powiązanimi z tą materią uregulowaniami.

Zmiana art. 440a ust 1 – sankcjonująca zadania realizowane przez Państwowe Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Po zmianie, w celu potwierdzenia zgodności inwestycji lub działań z celami środowiskowymi (por. art. 56, art. 57, art. 59, art. 61 ustawy) organem uprawnionym do sporządzenia

potwierdzającego zgodność dokumentu będzie dla projektów realizowanych przez Państwowe Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, minister właściwy do spraw gospodarki wodnej.

Proponowane zmiany dotychczas obowiązujących regulacji odnoszące się do spółki wodnej, można w sposób generalny postrzegać poprzez pryzmat umożliwienia odbywania posiedzeń przez organy spółki w formie innej niż osobista.

Na powyższe zdają się wprost wskazywać dodane po art. 459 regulacje z art. 459 a i 459b.

Co do zasady idee i sens przewodni zmian można postrzegać pozytywnie.

Umożliwienie odbywania posiedzeń przez organy spółki wodnej za pomocą środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość można uznać zarówno za celowe jak i racjonalne.

Podobnie można ocenić zmianę polegającą na możliwości podejmowanie uchwał – przez organy spółki - na piśmie.

Zmiana ta mogłaby znaleźć swoje praktyczne zastosowanie zarówno w stanach nadzwyczajnych, uniemożliwiających lub ograniczających bezpośredni kontakt członków organów spółki (np. z tytułu zagrożeń pandemicznych spowodowanych wirusem COVID-19) jak i w stanach związanych z pewną ekonomią czasową, wygodą i racjonalnością działania.

Wypada zadać jednakże pytanie, dlaczego ustawodawca tak późno (np. w odniesieniu do kwestii pandemicznych jak i regulacji dotyczących określonych spółek, których byt prawny opiera się w głównej mierze na ustawie z 15.09.2000 r kodeks spółek handlowych, Dz.U. z 2022, poz. 1467 t.j.) zdecydował się na przeprowadzenie tak racjonalnie oczywistych, zgodnych z ze współczesnymi wymogami i warunkami zmian.

Projektowana zmiana – por. art. 461 b – zakłada również możliwość przedłużenia kadencji zarządu spółki wodnej.

Mianowicie, w przypadku gdy kadencja ta upływać będzie w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii albo do 30 dni od odwołania tychże stanów, kadencja zarządu zostanie *ex lege* przedłużona do czasu dokonania wyboru zarządu na nową kadencję.

Co istotne, ten stan wydłużenia nie będzie mógł zostać w sposób nadmiernie rozciągnięty w czasie.

Projekt zakłada bowiem, by przedłużenie kadencji nastąpiło na okres nie dłuższy niż do 60 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii (chyba, że zarząd zapewni możliwość powołania nowego zarządu przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość).

Podobne rozwiązanie dotyczy również komisji rewizyjnej.

Powyższe rozwiązanie można uznać za jak najbardziej racjonalne i logiczne, gdyż brak tego typu regulacji może skutkować tym, iż spółka wodna nie będzie miała, w sposób prawidłowy umocowanych i bezspornym pod kątem formalnym, organów (zarząd, komisja rewizyjna).

Również i tym przypadku można jedynie zadać pytanie o zwłokę czasową dotyczącą wprowadzenia projektowych zmian.

37. Zmiana ustawy z 24.11.2017 r - o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz.U. z 2022 poz. 511 t.j.)

Zmiana wprowadzana mocą art. 37 ust 6 ustawy sankcjonuje cyfryzację przy składaniu przez organizatorów turystyki oraz przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych deklaracji Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu (chodzi o deklaracje z art. 7 ust 1 pkt 4 ustawy).

Deklaracje, o których mowa w art. 7 ust 1 pkt 4 ustawy, po zmianie, mają zostać składane za pomocą systemu teleinformatycznego Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego (por. art. 15ka ust 2 ustawy z 02.03.2020 r o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, Dz.U. z 2021, poz. 2085 t.j.)

Projektowana zmianą można uznać za celową i racjonalną (zwłaszcza, iż można z dużą dozą prawdopodobieństwa założyć, iż podmioty wskazane w projektowanej zmianie mają już, przynajmniej w przeważającej większości, dostęp do systemu z art. 15ka ust 2 wyżej wymienionej ustawy).

Zmiana (por. art. 37 ust 7) w sposób właściwy wskazuje również na brak obowiązku – dotyczy podmiotów, które złożyły marszałkowi województwa oświadczenie o niewypłacalności – składania deklaracji z art. 7 ust 1 pkt 4 .

Zgodnie z projektowaną zmianą obowiązek ten wygaśnie z początkiem miesiąca, który nastąpi po miesiącu, w którym zostało złożone powyższe oświadczenie.

Zmiana – słuszna, eliminująca konieczność składania w tej materii, odrębnych wniosków lub oświadczeń.

38. Zmiana ustawy z 01.03.2018 r - o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu (Dz.U. z 2022 poz. 593 t.j.)

Zmianę z art. 60 ustawy mającą za przedmiot wydłużenie terminu z 7 do 14 dni na złożenie informacji do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych należy uznać za w pełni racjonalną.

Dotychczas obowiązujący 7 dniowy termin na zgłoszenie zmian można uznać za zbyt krótki, czasami wręcz – z różnych względów- niemożliwy do spełnienia (np. ze względu na praktyczny, formalno-prawny proces organizacyjny związany z realizacją zdarzeń określonych mocą art. 60 ustawy).

Stąd też wydłużenie rzeczzonego terminu z 7 do 14 dni można uznać za objaw racjonalnej legislacji, znajdujący swoją podstawę w sferze praktycznej tego zagadnienia.

Jednakże mimo pozytywnego odbioru proponowanej zmiany można zastanowić się nad celowością wprowadzenia dłuższego od proponowanego terminu.

Tym samym w celu dalszego urealnienia spełnienia przedmiotowego obowiązku, wydaje się , iż terminem tym powinien być termin co najmniej 21 dniowy.

39. Zmiana ustawy z 15.06.2018 r - o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi (Dz.U. z 2018 poz. 1293 t.j.)

Zakładana zmiana przewiduje wprowadzenie jednoinstancyjnego trybu w postępowaniach dotyczących zatwierdzania i zmiany zatwierdzonych tabel wynagrodzeń za korzystanie z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych.

Postępowania te prowadzone są przez Komisję Prawa Autorskiego a organem odwoławczym od jej rozstrzygnięć jest właściwy minister (minister do spraw kultury i dziedzictwa narodowego).

Projektowana zmiana zakłada zniesienie dwuinstancyjności rzeczowego postępowania .

Zmiana ta mogłaby skutkować szybszym rozstrzygnięciem spraw przy pozostawieniu ich ocenie merytorycznej nie organowi administracji publicznej a Komisji Prawa Autorskiego, z określonym, w oparciu o regulacje wynikające z art. 65 – 70 ustawy, kolegialnym, merytorycznym i zróżnicowanym składem.

Niezależnie od powyższego można zastanowić się czy istota materii nie powinna, mimo wszystko, uwzględniać pozostawienia dwuinstancyjności postępowania.

40. Zmiana ustawy z 20.07.2018 r - prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2022 poz. 574 t.j.)

Zmiana ustawy określona mocą art. 150a zakłada poszerzenie kręgu podmiotów mogących mieć status udziałowca lub wspólnika spółki celowej (chodzi o spółkę tworzoną w celu komercjalizacji wyników badań naukowych, prac rozwojowych oraz know-how związanego z tymi wynikami jak i w celu prowadzenia działań z zakresu technologii i promocji nauki realizowanych w ramach projektów finansowanych lub współfinansowanych ze środków publicznych).

Proponowana zmiana zakłada, iż w spółkach tworzonych przez uczelnie status wspólnika lub udziałowca będą mieć mogły również instytuty badawcze, instytuty Sieci Badawczej Łukasiewicz jak i instytuty Polskiej Akademii Nauk.

Proponowana zmiana może, jak się wydaje, wpłynąć na poprawę określonej sprawności organizacyjnej podmiotów ze sfery nauki, odnoszącej się do pozyskiwania do współpracy a następnie kooperacją z podmiotami ze sfery gospodarczej.

Spółka działając bowiem poprzez swoje organy może, przynajmniej w założeniu, być w tym względzie podmiotem sprawniejszym w kwestiach decyzyjno-organizacyjnych (w stosunku do mniej lub bardziej rozbudowanego kręgu podmiotów wywodzących się z szeroko postrzeganej sfery nauki).

Sprawność ta mogłaby również znaleźć swoje przełożenie w procesie nadzoru nad celowością, adekwatnością i prawidłowością wydatkowania środków publicznych, o których stanowi projektowany art. 150a ustawy.

Projektowana mocą art. 358a zmiana zmierza do intensyfikacji wdrażania i upowszechniania procesu cyfryzacji w stosunkach prawnych określonych mocą art. 72 ust 2-4, art. 86 ust 1 pkt 1-4, art. 108 ust 3, art. 178 ust 1 pkt 1, art. 200 ust 4 -5, art. 203 ust 3, art. 323 ust 1 pkt 6, art. 324 ust 1 pkt 1.

Zmiana zakłada, iż w szeroko postrzeganych stosunkach zachodzących na linii uczelnia wyższa – kandydat na studia, kandydat do szkoły doktorskiej, student (z zastrzeżeniem, iż wyliczenie to należy uznać za przykładowe i jako takie nie wyczerpuje w pełni znamion podmiotowo-przedmiotowych z powołanych powyżej regulacji) dominującym czy też wiodącym systemem komunikacji powinien być system teleinformatyczny.

Wdrożenie powyższego, w założeniu może przyczynić się do poprawy efektywności działania odpowiednich komórek organizacyjnych i organów uczelni, ograniczenia dokumentacji papierowej, redukcji kosztów związanych z brakiem przechowywania jak i archiwizacji dokumentacji papierowej.

Zmiana ta daje uczelniom również pewną autonomię w wyborze systemu komunikacji (miedzy systemem uczelnianym a systemem z ustawy z 18.11. 2020 r o doręczeniach elektronicznych – por art. 358a ust 6).

O ile sam generalny sens projektowanych zmian nie wzbudza zastrzeżeń i można go postrzegać jako pożądaną i właściwą (szczególnie w dobie rozwoju nowoczesnych form i kanałów informacji) to dopuszczalną mocą ust 6 dualizm może budzić pewne wątpliwości.

Rzecz jasna z punktu widzenia uczelni, jej autonomii możliwość stosowania systemu wewnętrznego wydaje się jak najbardziej słuszną i uzasadnioną.

Natomiast z szerszego punktu widzenia, związanego z pewną jednolitą cyfryzacją sfer życia społeczno-gospodarczego, dualizm ten może o tyle być wadliwy, iż prowadzić może do eliminacji czy też niewykorzystania form i środków znajdujących się we w miarę powszechnym, poza uczelnianym użyciu.

Stąd można zastanowić się czy mimo wszystko materia, na którą wskazuje art. 358a nie powinna wyłączyć wskazanego w ust 6 dualizmu (z pozostawieniem w tym względzie rozwiązań systemowych).

Zmiana z art. 400 ustawy polegająca na uchyleniu ust 5 oznacza rezygnację z konieczności zawierania umów z uczelnią czy też uczelniami wyłonionymi w ramach przedsięwzięcia "Dydaktyczna inicjatywa doskonałości" (w oparciu o umowę przekazywane są stosowne środki finansowe).

W obecnym stanie prawnym środki finansowe otrzymywane w danym roku przez uczelnię w ramach powyższego przedsięwzięcia stanowią zwiększenie subwencji ze środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 1 lit. a-c, przyznanej w roku, w którym został ogłoszony komunikat.

Stąd też, wydaje się, iż nie jest w tej materii niezbędne zawarcie stosowanej umowy.

Jeżeli tak, to projektowana zmianę można uznać za właściwą.

41. Zmiana ustawy z 02.03.2020 r o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, Dz.U. z 2021, poz. 2085 t.j.

Przesunięcie o okres 12-u miesięcy terminu zwrotu pierwszej z rat, o których mowa w ust 7a ustawy (chodzi o środki, które zostały wypłacone przez Turystyczny Fundusz Zwrotów z wyCOVID-19, środki wypłacone na rzecz podróży) o okres kolejnych 12- u miesięcy można uznać – ze względu na nieustabilizowaną sytuację pandemiczną - za celowe.

42. Projekt przewiduje również czasowe wyłączenie stosowania przepisów ustawy z 11.09.2019 r prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2022, poz. 1710 t.j.) do nabywania węgla przez podmioty wskazane w art. 42 projektowanej zmiany (między innymi przez jednostki samorządu terytorialnego i ich związki).

Czasowość obowiązywania powyższej zmiany oznacza, iż wyłączenie to ma obowiązywać przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Mając na względzie określoną zewnętrzną sytuację polityczną jak i uwarunkowania wewnętrzne, można co do zasady, znaleźć pewne uzasadnienie dla powyższej propozycji.

Mając na względzie idee przewodnią powyższej regulacji wskazać należy, iż zmiana ta mająca charakter przejściowy i w pewien sposób dostosowawczy do sytuacji geopolitycznej, powinna posłużyć za pewien impuls do systemowych prac legislacyjnych, mającymi na celu upowszechnienie stosowania odnawialnych źródeł energii.

43-70 Regulacje z art. 43- 70 powiązane są pod kątem formalnym jak i materialnym z projektowanymi mocą art. 1- 42 merytorycznymi zmianami wskazanymi ich mocą ustaw.

Unormowania te należy rozpatrywać w związku i w połączeniu z merytoryką przewodnią zmian projektowanych mocą art. 1 – 42 ustawy.

Opracował dr Przemysław Malinowski – Radca prawny